

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 128, ЧИСЛО 30, П'ЯТНИЦЯ, 23 ЛИПНЯ 2021 РОКУ

1893

Vol. 128, No. 30, FRIDAY, JULY 23, 2021

\$2.00

Президент Зеленський відвідав Грузію

Володимир Зеленський на межі з окупованою Абхазією. (Фото: Офіційне інтернет-представництво Президента України)

КИЇВ. – 19 липня Президент України Володимир Зеленський здійснив робочу візиту до Грузії з метою започаткування діяльності формату „Асоційованого тріо“ України, Грузії та Молдови на рівні глав держав, які підписали Деклярацію саміту „Асоційованого тріо“ та провели спільну зустріч з Президентом Європейської ради Шарлем Мішелем.

В. Зеленський також взяв участь у роботі Батумської міжнародної конференції „Три нації – один вибір: Грузія, Молдова та Україна в русі“ разом з Президентом Грузії Саломе Зурабішвілі, Президентом Республіки Молдова Майєю Санду та Президентом Європейської ради Ш. Мішелем.

Україна, Грузія та Молдова мають спільне бачення свого подальшого шляху – це членство у Європей-

ському Союзі, і в цьому для них важлива підтримка з боку ЄС, наголосив В. Зеленський під час виступу на першій сесії міжнародної конференції.

Президент Європейської ради Ш. Мішель у свою чергу наголосив, що Україна, Молдова та Грузія за часи незалежності стикалися з різними викликами, та висловив переконання, що сучасні виклики допоможе подолати лише спільна співпраця.

В. Зеленський ознайомився з безпековою ситуацією на межі з окупованою Абхазією, пройшов Інгульським мостом, який на сьогодні є єдиним пунктом пропуску в цьому регіоні.

Президент зазначив, що під час відвідань спостережного пункту

(Закінчення на стор. 7)

„Свобода“ отримала Премію Фундації Антоновичів за 2020 рік

Андрій Нинка

ВОЛТГЕМ, Масачусетс. – „Свобода“, найстарша у світі газета українською мовою, яка безперервно видається, отримала Премію Фундації Антоновичів за 2020 рік, повідомила Фундація Омеляна та Тетяни Антоновичів.

Премія Фундації Омеляна та Тетяни Антоновичів надається за літературні твори українською мовою або про Україну та за українознавчі наукові дослідження. Премія включає грошову нагороду. Як повідомили керівники Фундації Антоновичів, цього року премія буде надана 30 жовтня в Посольстві України у Вашингтоні.

Ігор Воевідка, президент Ради Директорів Фундації Омеляна та Тетяни Антоновичів, повідомив головного редактора „Свободи“ 13 липня, що газету вибрано на щорічну премію. Цього року припадає 40-а річниця надання першої премії. Це лише вдруге, що премію отримує організація, а не особа. У 1992 році, цією премією нагороджено видавництво „Літературна Україна“.

У 1981 році, першу премію отримав відомий український письменник Василь Барка. Іншими лавреатами впродовж років були: Олександр Мотиль (2019), Ен Еплбавм (2017), Тимоті Снайдер (2014), Борис Гудзяк (2005), Збігнєв Бжезінський та Іван Драч (1991), Марта Богачевська Хомяк і Ліна Костенко (1989), Роберт Конквест і Леонід Плющ (1987), та Орест Субтельний і Василь Стус (1982).

Премія Фундації Антоновичів мала

бути надана минулого року, але через пандемію коронавірусу й тому що керівники Фундації Антоновичів не хотіли нагороджувати нею віртуально, вони вирішили почекати аж поки зможуть провести церемонію нагородження особисто в Посольстві України у Вашингтоні. У церемонії має взяти участь Олена Маркарова, Посол України до Сполучених Штатів.

„Свобода“ була заснована 11 вересня 1893 року о. Григорієм Грушкою. Її перебрав Український Народний Союз 22 лютого 1894 року, і від того часу УНСОЮЗ безперервно її видає. Газета почала виходити двічі на тиждень 1 березня 1894 року, а тричі на тиждень 8 серпня 1914 року. Від 3 січня 1921 року була щоденником до 3 липня 1998 року, коли стала тижневиком.

Омелян і Тетяна Антонович створили свою фундацію в 1980 році з метою поширення студій української культури. Від того часу, Фундація Антоновичів пожертвувала майже 5 млн дол., щоб допомогти фінансувати розвиток багатьох академічних і культурних інституцій та пам'ятників в Україні. Серед них були: перебудова головної бібліотеки Національного Університету Київсько-Могилянської Академії, відновлення Бібліотеки ім. Василя Стефаника й Палацу Мистецтв у Львові, побудова Музею Бойківщини в місті Долина, в західній Україні, де Омелян Антонович народився 1914 року. Фундація також пожертвувала 100 тис. дол., щоб допомогти фінансувати пам'ятник Голодомору у Вашингтоні.

Омелян Антонович у своїх молодих роках був українським національним діячем, за що перебував у польських і нацистських тюрмах. Пізніше, він отримав ступінь доктора права на Українському Вільному Університеті в Празі в 1943 році. Після Другої світової війни одружився з лікаркою Тетяною Терлецькою, яка відтак стала всесвітньо відомим спеціалістом з нирок.

Після війни, подружжя емігрувало до Сполучених Штатів. Вони поселилися у Вашингтон, О.К., де д-р Тетяна Антонович працювала науковцем і викладала у місцевих медичних школах, а Омелян Антонович займався тваринництвом та нерухомістю. Вона померла в 2001 році, а він – у 2008.

(Переклав Лев Іваськів)

Створено Почесне консульство України в Монреалі

МОНРЕАЛЬ. – 14 липня Почесне консульство України в Монреалі провело інавгураційне засідання своєї Дорадчої ради. Євгена Чолія призначено Почесним консулом України в Монреалі та створено Почесне консульство України в Монреалі з метою поглиблення торговельних й культурних відносин між Україною і Квебеком.

У засіданні взяли участь Посол України в Канаді Андрій Шевченко, а також співробітники Посольства України Юрій Никитюк, Олена Пентелейчук, Оксана Кизима.

Е. Чолій представив членів Дорадчої ради Почесного консульства України в Монреалі: д-р Павло Гарасимович, клінічний професор факультету медицини і відділу офтальмології при Університеті Монреалю; Галина Головка, голова Контрольної комісії Світової управи Спільки української молоді; Орест Гуменний, віцепрезидент Української школи ім. Митрополита Андрея Шептицького в Монреалі; Юрко Кулицький, управитель Української народної каси „Дежарден“ у Монреалі; Тарас Куліш, гене-

ральний директор Клясичної оркестри Монреалю; Зенон Потічний, віцепрезидент Світового Конгресу Українців; Вадим Святненко, координатор Дорадчої ради Почесного консульства України в Монреалі і Михайло Швець, президент Провінційної ради Квебеку Конгресу українців Канади.

Посол Андрій Шевченко привітав учасників засідання та висловив упевненість, що це дозволить здійснити амбітні проекти.

„Україна-250“

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Візита Зеленського до Вашингтону

КИЇВ. – Візита Президента Володимира Зеленського в США відбудеться 30 серпня. Про це повідомив речник В. Зеленського Сергій Никифоров. Речник також заперечив, що перенесення зустрічі нібито пов'язане з ситуацією навколо зміни керівництва компанії „Нафтогаз України“. „Зустріч активно готують, дати погоджують, ніхто нікому ультиматумів не пред'являє“, – зазначив С. Никифоров. (УНН)

■ Нова відзнака України

КИЇВ. – 14 липня Президент України Володимир Зеленський підписав указ про встановлення відзнаки Президента України „Національна легенда України“. Цією нагородою відзначатимуть громадян за визначні особисті заслуги у становленні незалежної України, зміцненні її державности, захисті Вітчизни та служінні українському народові. Також відзнаки будуть удостоєні ті, хто зробив вагомий внесок у розвиток національної економіки, науки, освіти, культури, мистецтва, спорту, охорони здоров'я та провадить активну благодійну і громадську діяльність. Малюнок цієї відзнаки буде затверджений за результатами всеукраїнського конкурсу, який має підготувати і провести Кабінет міністрів України. (Офіційне інтернет-представництво Президента України)

■ Україна контролює корисні копалини

КИЇВ. – Рада національної безпеки і оборони (РНБО) України визначила 137 видів корисних копалин, які перебуватимуть під особливою контролею. Ліцензії на їх видобуток видаватимуться після ретельної перевірки. Секретар РНБО Олексій Данілов вказав, що наразі у компанії є ліцензії на видобуток міді, однак жоден кілограм міді в Україні не видобувається. Він також додав, що певні процеси посилюватимуться з урахуванням того, що з 1 січня 2021 роки діти, які народилися, повинні отримати певні гроші через певний період часу, коли запрацює ця система. Верховна Рада підтримала законопроект щодо посилення відповідальності за незаконне видобування корисних копалин. Раніше Президент України Володимир Зеленський підписав указ про введення в дію рішення Ради національної безпеки і оборони України щодо стану справ у сфері надрокористування. (УНН)

■ Почесне звання отримав Пилипович

ПЕРЕМИШЛЬ. – Вчена рада Українського Католицького Університету (УКУ) 23 грудня 2020 року одностайно прийняла рішення відзначити науковий доробок Володимира Пилиповича і вшанувати його автора титулом Почесного доктора УКУ. Вручення нагороди відбулося 11 липня у Перемишлі за участі ректора УКУ о. Богдана Праха. В. Пилипович, за фахом будівельник, понад 20 років співпрацює з Інститутом літургійних наук (тепер – Інститут церковної музики УКУ), а також доклався до здійснення низки наукових проектів університету. За тісної співпраці УКУ з В. Пилиповичем вийшло у світ 17 видань. (Відділ інформації УКУ)

■ Напали на прикордонників

СУМИ. – У ніч на 18 липня на ділянці державного кордону з Росією у Сумській області невідомі напали на прикордонний наряд. Двоє прикордонників зазнали тілесних ушкоджень. Нападникам удалося втекти, заволодівши табельною зброєю. До нападу на прикордонників виявилися причетними двоє співробітників СБУ – їх уже передали органам слідства. Речник СБУ Артем Дехтяренко зазначив, що на час проведення досудового розслідування обох співробітників СБУ, які вчинили напад на прикордонний наряд, відсторонили від роботи. (Укрінформ)

США привітали „судові“ закони

ВАШІНГТОН. – США вітають ухвалення Верховною Радою України законів у рамках судової реформи та сподіваються, що вони забезпечать краще майбутнє для всіх українців, заявив 19 липня речник Державного департаменту США Нед Прайс. „Ми вітаємо прийняття українським парламентом законів про судову реформу за твердої підтримки з боку президента України“, – йдеться у заяві дипломата.

Раніше підтримку ухвалених законів у рамках реформи судочинства привітав Євросоюз.

Віцепрезидент Європейської комісії з міжвідомчих відносин і прогнозування Марош Шефчович назвав „дуже важливим“ рішення керівництва України щодо реформування судової системи відповідно до рекомендації Венеційської комісії та пообіцяв Україні другий транш макрофінансової допомоги відразу після того, як у країні будуть виконані кроки по зміцненню верховенства закону і реформування судової системи.

Укрінформ

Перший іспит з української мови

КИЇВ. – В Україні вперше чиновники та претенденти на громадянство складають іспит з державної мови.

Реєстрація на іспит почалася 16 липня. Далі впродовж перших двох тижнів щодня у будні відбуватимуться три іспитові сесії. Для перевірки робіт і встановлення рівня володіння державною мовою апарат Національної комісії України зі стандартів державної мови і сама Комісія мають 15 календарних днів.

Для вступу на державну службу необхідно подати сертифікат про рівень володіння державною мовою. Отримати його можна за результатами спеціального іспиту. Відповідальною за процес іспитів є Національна комісія зі стандартів державної мови, що визначено Законом „Про забезпечення функціонування української мови як державної“.

Іспит робота складатиметься з чотирьох частин: культура мови, читання, письмо, говоріння.

Укрінформ

Фільм про Бабин Яр здобув нагороду

КАНН. – Фільм „Бабин Яр. Контекст“ українського режисера Сергія Лозниці 17 липня отримав премію „Золоте око“ на Каннському кінофестивалі. Премія „Золоте око“ з 2015 року присуджується за найкращий документальний фільм, який бере участь в одній із секцій Каннського міжнародного кінофестивалю. Стрічка „Бабин Яр. Контекст“, знята за підтримки Меморіального центру Голокосту „Бабин Яр“, розділила перше місце з документальною роботою індійського режисера. Фільм „Бабин Яр. Контекст“ створено на основі однойменного документального проекту, розробленого С. Лозницею разом з Меморіальним центром Голокосту „Бабин Яр“. Проект складається з 20 епізодів, змонтованих з архівних матеріалів, знятих у період з 1941-го до 1966 року.

Укрінформ

Український режисер Сергій Лозниця з нагородою „Золоте око“. (Фото: facebook.com/babynyar.memorial)

Коронавірус: США надали вакцину Moderna

Зараження коронавірусом станом на 21 липня: у світі захворіли 192,395,192 особи, померли 4,136,698 осіб, одужали 175,057,808 осіб; у США захворіли 35,081,719 осіб, померли 625,363 особи, одужала 29,435,171 особа; в Україні захворіли 2,245,930 осіб, померли 52,769 осіб, одужали 2,182,502 особи.

* * *

За даними статистичного ресурсу Worldometers станом на 19 липня, за кількістю нових випадків COVID-19 Україна посіла 89-те місце у світі, та 22-ге – серед країн Європи. За загальною кількістю смертей від COVID-19 у перерахунку на 1 млн населення Україна – на 44-му місці серед країн світу та на 29-му – серед європейських.

* * *

В Україну до осені надійдуть 13 млн доз COVID-вакцин. Про це під час засідання уряду 21 липня сказав Прем'єр-міністр Денис Шмигаль. Тобто, є необхідна кількість вакцин для всіх охочих. Зараз в Україні щеплення проти COVID-19 роблять чотирма вакцинами – AstraZeneca (Covishield, SKBio), Comirnaty виробництва Pfizer/BioNTech; CoronaVac виробництва Sinovac Biotech, Moderna. Кожна з них запобігає активному перебігу хвороби, деякі вакцини на 90 відс. захищають від штаму Delta, який циркулює в європейському регіоні.

* * *

18 липня в Україну доставлено 2 млн доз вакцин американського виробника Moderna, яку було

надано Україні в рамках глобальної ініціативи COVAX. Вантаж із вакцинами до київського аеропорту „Бориспіль“ доставив Дитячий фонд ООН ЮНІСЕФ. Вакцина розроблена американською компанією Moderna та схвалена Всесвітньою організацією охорони здоров'я для екстреного застосування. Щеплення роблять двома дозами вакцин з інтервалом у 28 днів.

* * *

Міністерство охорони здоров'я 21 липня розпочало п'ятий етап вакцинації від COVID-19, під час якого щеплення можуть отримати всі бажані віком від 18 років. Про це сказав Міністер охорони здоров'я Віктор Ляшко: „Ми готуємося до потенційного можливого зростання кількості випадків коронавірусної хвороби, яке може бути спричинено штамом Delta. Але один з найкращих елементів захисту – велика кількість охоплення щепленням“. Щеплення відбуваються на базі 3,127 кабінетів щеплення, у понад 200 центрах вакцинації та силами понад 800 мобільних бригад.

* * *

Станом на 20 липня в Україні проведено 4,179,663 щеплення, повністю вакциновано 1,461,875 осіб – медиків, освітян, військових, соціальних працівників та інших. У червні здійснено майже в 4 рази більше щеплень, ніж у травні, за 19 днів липня – ще майже стільки щеплень, скільки за весь червень – понад 1,5 млн.

Укрінформ

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Відкрили меморіальну дошку Городецькому

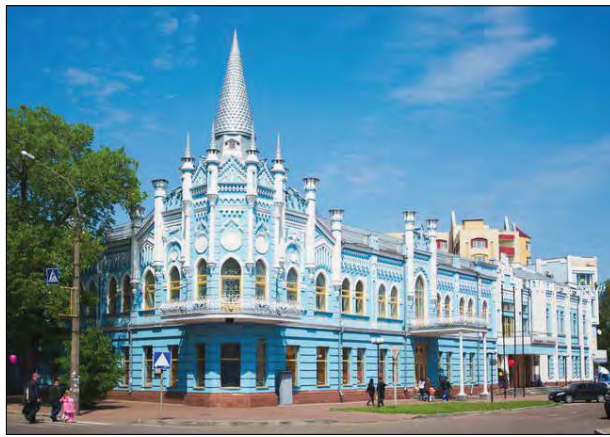
Олександр Костирко

ЧЕРКАСИ. – 16 липня на будівлі Черкаського міського Центру дитячої та юнацької творчості відкрили меморіальну дошку відомому архітектору Владиславу Городецькому.

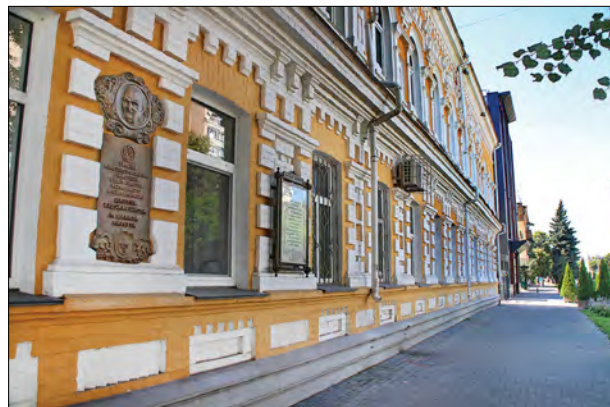
На відкритті представник Польського культурного центру ім. Кароля Шимановського Генадій Ліневич зауважив, що завдяки непересічному мистецькому хисту В. Городецького ми сьогодні можемо милуватися найкращими архітектурними будівлями, які прикрашають не одне місто в Україні та пережили понад століття.

В. Городецький у Черкасах спроектував і збудував приміщення художньої школи ім. Данила Нарбута (колишня Єврейська гімназія), колишній готель „Слов'янський“ (Блакитний палац) і Центр дитячої та юнацької творчості. Останній збудований 115 років тому на замовлення Черкаської міської думи як жіноча гімназія.

„Надзвичайно приємно, що наша дружба з польським народом поглиблюється, і наша польська діаспора бере активну участь у суспільному житті міста, збереженні історичних пам'яток у Черкасах. Впевнений, що сьогоднішнє відкриття стане першим кроком до повної реставрації будівлі, що є окрасою і гордістю нашого міста“, – сказав міський голова Анатолій Бондаренко, який показав при-

Колишній готель „Слов'янський“ (Блакитний палац). (Фото: Олександр Костирко)

Художня школа ім. Данила Нарбута (колишня єврейська гімназія).

Меморіальна дошка Владиславу Городецькому. Промовляє Радник Польської Республіки в Україні Яцек Гоцловський на відкритті меморіальної дошки.

сутнім готовий проєкт повної реставрації приміщення.

Міський голова звернувся до присутнього на відкритті радника консульства Посольства Республіки Польща в Україні Яцека Гоцловського із закликом підтримати на рівні спілкування із представниками влади вищого рівня включення проєкту до переліку об'єктів, що фінансуються із державного бюджету.

Уже багато років будівля, яка пережила дві світові війни, перебуває в аварійному стані через брак коштів: на капітальний ремонт треба 30 млн грн. (за оцінками 2020 року).

В. Городецький – український та польський архітект, підприємець, меценат, у Черкасах почав будувати наприкінці XIX ст. Рішення, які використав В. Городецький, були новаторством на той час. Найвідоміші роботи автора – Будинок з химерами та Собор св. Миколая у Києві.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Зростають борги українців

КИЇВ. – За перше півріччя кількість боргів у Єдиному реєстрі боржників, зросла на 15 відс., майже до 5,85 млн грн. Найшвидше зростала кількість боргів з оплати комунальних послуг, боргів фізичних осіб за кредитами, а також перед компаніями і організаціями, боргів, що стосуються стягнення штрафів у справах про адміністративні правопорушення. (Укрінформ)

■ Президент призначив гранти

КИЇВ. – 16 липня Президент України Володимир Зеленський призначив гранти трьом молодим діячам у галузі кінематографії для створення та здійснення творчих проєктів. Гранти призначено режисерам Христині Зінчук для виробництва ігрового фільму „Меблі“, Домінікії Левчук для виробництва неігрового фільму „Спомин“, Олені Рубашевській для виробництва неігрового фільму „Лінія життя“. Експертна комісія Держкіно з надання грантів Президента України молодим діячам у галузі кінематографії на засіданні 20 січня обрала трьох претендентів. (Укрінформ)

■ Почали „Мотопробіг єдності-2021“

УЖГОРОД. – 19 липня почався байкерський „Мотопробіг єдності-2021“, метою якого є підтримка територіальної цілісності країни та єдності її жителів, у тому числі тих, хто проживає на тимчасово окупованих територіях. Стартував мотопробіг з площі Шандора Петєфі в Ужгороді, далі маршрут довжиною понад 5,000 кілометрів, проляже через 57 міст і містечок України та охопить майже всі обласні центри. Учасники провезуть Державний прапор України та Кримськотатарський прапор через всю країну — з Ужгорода до Запоріжжя. Фінішуватиме мотопробіг єдності 1 серпня у Запоріжжі на острові Хортиця. (Укрінформ)

■ Україна і Ліга чемпіонів

КИЇВ. – У Європі завершилося перше коло кваліфікації Ліги чемпіонів 2021-2022. За його підсумками зформувалися пари другого етапу кваліфікації. Київське „Динамо“ на правах чемпіона України стартує відразу з групового етапу. Своїх суперників по груповому етапу кияни дізнаються 26 серпня, а старт у турнірі намічено на 14-15 вересня. „Шахтарю“ необхідно пройти два кола кваліфікації. Свого першого суперника вони дізнаються 19 липня, а якщо пройдуть далі, то зіграють у вирішальному колі плей-офф. (УНІАН)

■ Собаки візьмуть участь у параді

КИЇВ. – Службові собаки Державної прикордонної служби вперше візьмуть участь у військовому параді до Дня незалежності. Про це 11 липня повідомило прикордонне відомство. Собаки та кінологи готуються на базі Кінологічного навчального центру у Великих Мостах на Львівщині. Для участі у параді відібрані 33 кінологи зі службовими собаками, які спеціалізуються на пошуку зброї та наркотиків і вже встигли зарекомендувати себе на службі“. Це перша парада з участю службових собак. (Радіо Свобода)

■ Випала тижнева норма дощу

КИЇВ. – 19 липня Київ накрила потужна злива – за 30 хвилин випала майже тижнева норма дощу. До ліквідації наслідків негоди залучено 12 бригад гідрослужб та 38 бригад з ручного прибирання „Київавтодору“ – загалом 326 працівників шляхово-експлуатаційних підприємств. Через погіршення погоди наземний транспорт курсував без дотримання розкладу руху. Були зачинені станції метро „Берестейська“ та „Академмістечко“. (Укрінформ)

„Коронація слова“ представила літературні новинки

Георгій Лук'янчук

КИЇВ. – Міжнародний літературний конкурс „Коронація слова“ провів 24 червня в залі Музею книги і друкарства презентацію своїх новинок, які представили переможці найвпливовішого в Україні літературного конкурсу в різні роки.

Модераторка події Оксамитка Блажевська зазначила, що минулого року першу премію в номінації „Романи“ отримав твір „Оля“ про Ольгу Кобилянську, написаний спеціально для конкурсу „Коронація слова“. Він вийшов у видавництві „Фоліо“.

(Закінчення на стор. 7)

Учасники презентації новинок Міжнародного літературного конкурсу „Коронація слова“ в залі Музею книги і друкарства. (Фото: Георгій Лук'янчук)

АМЕРИКА | СВІТ

■ Канада дозволяє в'їзд

ТОРОНТО. – Канада оголосила 19 липня, що, починаючи 9 серпня дозволить щепленим громадянам США в'їжджати в країну. Громадяни інших країн зможуть в'їжджати після 7 вересня, але також мусять бути вповні вакциновані проти коронавірусу. Таким чином, вони не повинні проходити 14-денну карантину. Громадяни Канади можуть прибувати до США, якщо пройдуть тест на коронавірус. Приблизно 80 відс. дорослих канадців отримали принаймні першу дозу вакцини, а понад 50 відс. є вповні вакциновані. У 2019 році приблизно 22 млн закордонних гостей відвідали Канаду, з них, 15 млн були зі США. („Associated Press“)

■ Вшанували жертв повені

БРЮСЕЛЬ. – Бельгійський король Філіп і королева Матільда відвідали містечко Вервієр 20 липня, яке було серед тих, які потерпіли від повені 14-15 липня. Вони обіцяли швидку допомогу тим, які втратили майже все. В країні загинули понад 30 осіб; ще 70 розшуковують. Вшановано померлих хвилиною мовчанки й виттям сирен, а прапори були спущені до пів щогли на знак жалоби. День Незалежності 21 липня пройшов скромно. В Німеччині, де загинули принаймні 165 осіб, Канцлер Ангела Меркель відвідала містечко Бад Мюнштерайфель і обіцяла, що уряд не забуде потерпілих. Її кабінет плянує схвалити пакет негайної допомоги в сумі 400 млн євро (472 млн дол.). („Associated Press“)

■ Вимагають маски на транспорті

АТЛАНТА. – Марті Сетрон, директор відділу міграції та карантину при Центрі контролі хвороб (CDC), сказав агенції „Ройтерс“ 15 липня, що розпорядження уряду, щоб носити маски на майже всіх формах публічного транспорту залишаються незмінними без терміну вигашення. Він сказав, що це потрібно для захисту від коронавірусу. Вимогу встановлено в січні. Попередня адміністрація Дональда Трампа відмовилася видати таке розпорядження. Група республіканських конгресменів запропонувала законопроект 16 липня, який забороняє примусове носіння масок. Вони вказують на зростаюче число американців, які вже отримали вакцинацію. („Reuters“)

■ Індія має більше смертей

ВАШІНГТОН. – Центр глобального розвитку 20 липня оприлюднив статистику, яка вказує що число смертей від коронавірусу в Індії від початку пандемії до кінця червня може бути на 4.9 млн більшим, ніж уряд офіційно подає. Не всі померли від пандемії, але, правдоподібно, багато з них. Офіційно в Індії досі померли на коронавірус 414 тис. осіб. Країна має 1.4 млрд населення. Окреме дослідження уряду, оприлюднене 20 липня, вказало, що дві третини населення країни мають антитіла коронавірусу. Це означає, що вони мали контакт з цією хворобою. („Reuters“)

■ Думки американців про конфлікт

ЧИКАГО. – Агенція новин „Асосієтед Прес“ разом з Національним центром досліджень громадської думки (NORC) при Чиказькому університеті оприлюднила 23 червня вислід опитувань американців щодо конфлікту на Близькому Сході. Широка підтримка Ізраїля є частиною політики США впродовж десятиліть. Опитування проведено через кілька тижнів після примирення, яке настало після 11-денної війни минулого місяця, в якій загинули 254 палестинців і 13 ізраїльтян. Щодо Ізраїля 29 відс. опитаних сказали, що США забагато підтримують Ізраїль, 30 відс. сказали, що замало, а 36 відс. сказали, що достатньо. Щодо палестинців 25 відс. сказали, що США забагато підтримують їх, 32 відс. замало, а 37 відс. достатньо. Серед демократів 51 відс. сказали, що США не досить підтримують палестинців. Серед республіканців 49 відс. сказали, що США не досить підтримують Ізраїль. Більшість американців (57 відс.) вважають, що Ізраїль та незалежна палестинська держава можуть співіснувати. Також більшість (56 відс.) не погоджуються з підходом Президента Джо Байдена до цього конфлікту. Цю негативну опінію висловили 75 відс. республіканців і 35 відс. демократів. („Associated Press“)

СПОРТ

Розклад літніх Олімпійських ігор

XXXII літні Олімпійські ігри відбудуться в Токіо (Японія) з 23 липня по 8 серпня. Загалом близько 11 тис. спортсменів з 200 країн виступлять у 33 видах спорту і розіграють 339 комплектів нагород. Ігри мали відбутися в 2020 році, але через коронавірус були перенесені на рік. При цьому було вирішено залишити назву „Олімпіада-2020“.

24 липня (11 комплектів медалей)

Кульова стрільба. Чоловіки, пістолет, 10 м (Олег Омельчук, Павло Коростильов). Жінки, гвинтівка, 10 м
Велоспорт, шосе. чоловіки
Важка атлетика. Жінки – 49 кг
Стрільба з лука, змішані команди
Дзюдо. Чоловіки – 60 кг (Тарас Лесюк). Жінки – 48 кг (Дар'я Білодід)
Фехтування. Чоловіча шабля. Жіноча шпага (Олена Кривицька)
Тхеквондо. Чоловіки – 58 кг. Жінки – 49 кг

25 липня (18 комплектів медалей)

Кульова стрільба. Чоловіча гвинтівка, 10 м (Сергій Куліш, Олег Царьков). Жіночий пістолет, 10 м (Олена Костевич)
Скейтбордінг. Чоловіки, вулиця
Плавання. Чоловіки – 400 м в/с, 400 м комплекс. Жінки – 400 м комплекс, 4x100 в/с
Велоспорт, шосе, жінки
Стрільба з лука. Жіночі збірні (Україна)
Стрибки у воду. Синхрон, 3 м, жінки
Важка атлетика. Чоловіки – 61 кг
Дзюдо. Чоловіки – 66 кг (Георгій Зантара). Жінки – 52 кг
Фехтування. Чоловіча шпага (Богдан Нікішин, Роман Свічкарь, Ігор Рейзлін). Жіноча рапіра
Тхеквондо. Чоловіки – 68 кг. Жінки – 57 кг
Важка атлетика. Чоловіки – 67 кг.

26 липня (11 комплект медалей)

Триатлон. чоловіки
Стенова стрільба. Скіт – чоловіки, жінки
Скейтбордінг. Жінки, вулиця
Плавання. Чоловіки – 100 м брас, 4x100 в/с. Жінки – 100 м батт, 400 м в/с
Стрільба з лука. чоловічі збірні
Веслування на байдарках і каное. С-1 слалом, чоловіки
Велоспорт, гірський велосипед. Чоловіки
Стрибки у воду. Синхрон, 10 м, чоловіки (Олексій Середа/Олег Сербін)
Дзюдо. Чоловіки – 73 кг. Жінки – 57 кг
Фехтування. Чоловіча рапіра. Жіноча шабля (Ольга Харлан)
Спортивна гімнастика. Командне багатоборство, чоловіки (Україна)
Тхеквондо. Чоловіки – 80 кг. Жінки – 67 кг
Важка атлетика. Жінки – 55 кг
Настільний теніс, змішані пари

27 липня (22 комплекта медалей)

Триатлон. жінки
Академічне веслування. Чоловіки – четвірки парні. Жінки – четвірки парні
Кульова стрільба. Змішані команди – пістолет, 10 м (Олег Омельчук/Олена Костевич); гвинтівка, 10 м
Плавання. Чоловіки – 200 м в/с, 100 м спина. Жінки – 100 м спина, 100 м брас
Веслування на байдарках і каное. К-1 слалом, жінки
Велоспорт, гірський велосипед. Жінки (Яна Беломоїна)
Стрибки у воду. Синхрон, 10 м, жінки
Важка атлетика. Жінки – 59 кг
Дзюдо. Чоловіки – 81 кг. Жінки – 63 кг
Кінний спорт, командна виїздка
Фехтування. Жіноча шпага, команда
Тхеквондо. Чоловіки – понад 80 кг. Жінки – понад 67 кг
Спортивна гімнастика. Командне багатоборство, жінки
Важка атлетика. Жінки – 64 кг
Футбол, фінал

28 липня (23 комплекти медалей)

Серфінг. Чоловіки жінки
Академічне веслування. Чоловіки – двійка парна, четвірка. Жінки – двійка парна, четвірка
Плавання. Чоловіки – 200 м батт, 4x200 м в/с. Жінки – 200 м в/с, 200 м комплекс, 1500 в/с
Велоспорт, оброблення. Чоловіки жінки
Стрибки у воду. Синхрон, 3 м, чоловіки
Регбі-7. чоловічий фінал
Дзюдо. Чоловіки – 90 кг (Кеджау Ньябалі). Жінки – 70 кг
Кінний спорт. Індивідуальна виїздка
Фехтування. Чоловіча шабля, команда
Спортивна гімнастика. Індивідуальне багатоборство, чоловіки (Ілля Ковтун)
Важка атлетика. Чоловіки – 73 кг
Баскетбол 3x3. Чоловічий і жіночий фінали.

29 липня (17 комплектів медалей)

Академічне веслування. Чоловіки – двійка, двійка парна легка. Жінки – двійка, двійка парна легка
Стенова стрільба. Трап – чоловіки, жінки
Плавання. Чоловіки – 800 м в/с (Михайло Романчук), 200 м в/с, 100 м в/с. Жінки – 200 м батт, 4x200 в/с
Веслування на байдарках і каное. С-1 слалом, жінки
Дзюдо. Чоловіки – 100 кг. Жінки – 78 кг (Анастасія Турчин)
Фехтування. Жіноча рапіра, команда
Спортивна гімнастика. Індивідуальне багатоборство, жінки
Настільний теніс. Жінки, одиночний розряд.

30 липня (21 комплект медалей)

Академічне веслування. Чоловіки – одиночка, вісімка. Жінки – одиночка, вісімка
Кульова стрільба. Жінки, пістолет, 25 м (Олена Костевич)
Велоспорт, ВМХ. Гонки. Чоловіки жінки
Плавання. Чоловіки – 200 м спина, 200 м комплекс. Жінки – 200 м брас, 100 м в/с
Теніс. Чоловіки, парний фінал
Батут. Жінки
Веслування на байдарках і каное. К-1 слалом, чоловіки
Стрільба з лука. Жіночий індивідуальний турнір
Бадмінтон. змішані пари
Дзюдо. Чоловіки – понад 100 кг (Яків Хаммо). Жінки – понад 78 кг (Єлизавета Каланіна)
Фехтування. Чоловіча шпага, команда (Україна)
Легка атлетика. Чоловіки – 10,000 м
Настільний теніс. Чоловіки, одиночний розряд.

31 липня (21 комплект медалей)

Триатлон. змішана естафета
Стенова стрільба. Змішані команди, трап
Плавання. Чоловіки – 100 м батт. Жінки – 200 м спина, 800 м в/с. Змішана естафета 4x100 м
Вітрильний спорт. Медальні гонки в RS:X – чоловіки і жінки
Кульова стрільба. Жінки, гвинтівка, 50 м з трьох положень
Теніс. Жінки, одиночний розряд. Фінал
Батут. Чоловіки
Стрільба з лука. Чоловічий індивідуальний турнір (Олексій Гунбін)
Важка атлетика. Чоловіки – 81 кг
Регбі-7, жіночий фінал
Дзюдо. Змішаний командний турнір
Бадмінтон. Чоловічі пари
Фехтування. Жіноча шабля, команда
Легка атлетика. Чоловіки – диск. Жінки – 100 м.
Змішана естафета 4x400 м
Важка атлетика. Чоловіки – 96 кг.

1 серпня (25 комплектів медалей)

Гольф. Особиста першість, чоловіки
Легка атлетика. Жінки – ядро
Плавання. Чоловіки – 50 м в/с, 1500 м в/с (Михайло Романчук), 4x100 комплекс. Жінки – 50 м в/с, 4x100 комплекс

(Закінчення на стор. 17)

СПОРТ

Хроніка Олімпіади-2020

11 липня Президент Володимир Зеленський під час зустрічі в Києві зі спортсменами, які представлятимуть Україну на Олімпійських іграх, передав їм прапор України, підписаний військовими, що в різні роки захищали Україну на фронті. Український прапор зберігався в Костянтинівці Донецької області у Свято-Стрітенському храмі поруч з іконою Святої Варвари.

На полотнищі прапора також написано „Слава Україні!“ та намальовані обриси мапи України в межах її міжнародно визнаних кордонів. За словами військових, цей малюнок з'явився нещодавно, після того як на футболках національної збірної України з футболу до Євро-2020 була розміщена карта України з Кримом, що викликало негативну реакцію з боку країни-агресора.

З ініціативи українських військових та за підтримки Головнокомандувача Збройних Сил України Руслана Хомчака цей прапор був переданий Президентові України В. Зеленському для

вручення українським олімпійцям напередодні змагань у Токіо. (Офіційне інтернет-представництво Президента України)

* * *

18 липня український прапор з'явився в олімпійському селищі. Олімпійська збірна України розмістилась в будинку під назвою „Порт два“ і займає його верхні чотири поверхи.

На фасаді будівки українців розміщені національні стяги та символіка, що визначає команду як учасницю спортивного форуму. (Укрінформ)

* * *

Російські веслувальники не виступлять в четвірці парній на Олімпіаді-2020. Як повідомила 18 липня Міжнародна федерація веслувального спорту (FISA), допінг-проби Микити Моргачова і Павла Соріна виявилися позитивними. Місце російської команди займе литовська, яка посіла наступну найвищу позицію в кваліфікації на Олімпіаду. (Укрінформ)

Склад збірної України на Олімпіаді

У Токіо, Японія, з 23 липня по 8 серпня триватимуть ігри XXXII Олімпіади. Україну представлятимуть 158 олімпійців у 25 видах спорту (30 дисциплінах).

Хто поїхав представляти Україну

Бадмінтон: Артем Почтарьов, Марія Улітіна.
 Бокс: Микола Буценко, Ярослав Харциз, Олександр Хижняк, Цотне Рогава, Ганна Лисенко.
 Боротьба:
 вільна – Василь Михайлов, Олександр Хоцянівський;
 жінки – Оксана Лівач, Аліна Грушина, Ірина Коляденко, Алла Черкасова, Алла Белінська;
 греко-римська – Ленур Теміров, Парвіз Насібов, Жан Беленюк.
 Важка атлетика: Ірина Деха, Каміла Конотоп.
 Велосипедний спорт:
 гірська їзда на велосипеді – Яна Беломоїна;
 трек – Олена Старікова, Любов Басова;
 шосе – Анатолій Будяк, Валерія Кононенко.
 Веслування:
 академічне – Ігор Хмара, Станіслав Ковальов.
 на байдарках і каное – Павло Алтухов, Юрій Вандюк, Дмитро Янчук, Людмила Лузан, Анастасія Четверікова, Марія Повх, Анастасія Тодорова, Марія Кічасова-Скорик, Людмила Кукліновська, Юлія Юрійчук.
 Веслувальний слалом – Вікторія Ус.
 Спортивна гімнастика: Ігор Радівілов, Петро Пахнюк, Євген Юденков, Ілля Ковтун, Діана Варінська.
 Художня гімнастика: Вікторія Онопрієнко, Христина Погранична, Анастасія Возняк, Єва Мелешук, Маріола Бондарчук, Марія Височанська, Дарина Дуда.
 Дзюдо: Артем Лесюк, Георгій Зантарая, Кеджау Ньябалі, Яків Хаммо, Дар'я Білодід, Єлизавета Каланіна, Анастасія Турчин.
 Карате: Станіслав Горун, Аніта Серьогіна, Анжеліка Терлюга.
 Кінний спорт: Олександр Продан, Інна Логутенкова.
 Легка атлетика: Андрій Проценко, Гліб Піскунов,

Михайло Кохан, Богдан-Іван Городиський, Микола Нижник, Олександр Сітковський, Едуард Забуженко, Іван Лосєв, Ігор Главан, Мар'ян Закальницький, Іван Банзерук, Микита Нестеренко, Михайло Гаврилюк, Назар Коваленко, Ігор Мусієнко, Олександр Погорілко, Микита Барабанов, Данило Даниленко, Владислав Мазур, Сергій Смелик, Ярослава Магучіх, Юлія Левченко, Ірина Геращенко, Марина Бех-Романчук, Ольга Саладуха, Климець Ірина, Ірина Новожилова, Анна Рижикова (Ярошук), Вікторія Ткачук, Тетяна Мельник, Катерина Климук, Анастасія Бризгіна, Євгенія Прокоф'єва, Дар'я Михайлова, Людмила Оляновська, Марія Сахарук (Філюк), Марина Килипко, Ольга Голодна, Вікторія Калюжна, Анна Шевчук, Наталія Пироженко-Чорномаз, Наталія Семенова, Яна Гладійчук, Наталія Стребкова, Марія Миколенко, Аліна Логвиненко, Яна Качур.

Плавання: Владислав Бухов, Денис Кесіль, Михайло Романчук, Ігор Трояновський, Сергій Фролов, Сергій Шевцов, Дарина Зевіна, Кристина Панчешко.

Синхронне плавання: Анастасія Савчук, Марта Федіна, Єлизавета Яхно, Владислава Алексієва, Марина Алексієва, Ксенія Сидоренко, Катерина Резнік, Аліна Шинкаренко, Вероніка Гришко.

Стрільба з лука: Олексій Гунбін, Вероніка Марченко, Анастасія Павлова, Лідія Січенікова.

Стрільба кульова: Павло Коростильов, Олег Омельчук, Олег Царьков, Сергій Куліш, Олена Костевич.

Стрільба стендова: Ірина Маловічко.

Стрибки на батуті: Микола Просторов.

Стрибки у воду: Олексій Середа, Олег Сербін, Олег Колодій, Вікторія Кесар, Анна Письменська, Софія Лискун.

Сучасне п'ятиборство: Павло Тимошенко.

Теніс: Еліна Світоліна, Марта Костюк, Даяна Ястремська, Людмила Кіченок, Надія Кіченок.

Теніс настільний: Коу Лей, Маргарита Пісоцька, Анна Гапонова

Триатлон: Юлія Єлістратова.

Фехтування: Богдан Нікішин, Ігор Рейзлін, Роман Свічкач, Анатолій Герей, Ольга Харлан, Олена Кривицька.

Змінили гасло Олімпіади

ТОКІО. – 20 липня Міжнародний олімпійський комітет (МОК) на сесії у Токіо затвердив зміну тексту гасла Олімпійських ігор. Нове гасло звучить так: „Швидше, вище, сильніше – разом“ (на латині: *citius, altius, fortius – communitis*).

„Це епохальна подія“, – зазначив глава МОК

Томас Бах, з чієї ініціативи було змінено гасло. Рішення прийняли одногосно.

Олімпійське гасло змінено вперше в історії. Початкова версія „*citius, fortius, altius*“ була затверджена у 1896 році перед стартом першої Олімпіади. (Укрінформ)

АМЕРИКА | СВІТ

■ США й Німеччина домовились

ВАШІНГТОН. – Адміністрація Президента Джо Байдена дійшла до порозуміння з Німеччиною щодо газопроводу „Північний потік-2“. Про це стало відомо 20 липня в Конгресі США. Прес-секретар Білого Дому Джен Псаки сказала репортерам, що невдовзі Державний департамент більше про це скаже. Порозуміння передбачає, що завершення трубопроводу буде дозволено без додаткових санкцій США проти Німеччини та Росії. В заміну, США й Німеччина підуть на деякі поступки Україні та Польщі, які сильно протистояли будові трубопроводу. У Державному департаменті сказали, що найближчими днями буде вислано старшого дипломата до Польщі та України, щоб обговорити цю ситуацію. Сподіваються, що ці розмови будуть спірні. Польща, Україна та інші країни Східної та Центральної Європи, яких цей трубопровід обминає, турбуються, що Росія використає доставку газу як політичну зброю. Президент Володимир Зеленський сподівався, що його відвідини Білого Дому на запрошення Дж. Байдена відбудуться в липні, але досі ще не оголошено дати його візиту. („Associated Press“)

■ У Конгресі виступили проти угоди

ВАШІНГТОН. – Конгрес США має відкинути будь-які угоди, які не захищають безпеки та суверенітету України. Про це 20 липня заявила конгресвумен-демократка Марсі Каптур, співголова Конгресового Українського Кокусу, на тлі повідомлень що США та Німеччина дійшли до згоди щодо російського газопроводу „Північний потік-2“. „Цей проєкт шкідливого російського впливу збільшить вплив Володимира Путіна на Європу та негативно вплине на НАТО. Нинішні новини вказують про невідворотне наближення угоди між адміністрацією Байдена та Німеччиною. Угода не позбавить Росію здатності здійснювати примус щодо наших союзників. Конгрес розуміє ключове повчання історії: коли Німеччина й Росія входять у змову проти народів Центральної та Східної Європи, доводиться за це платити. Конгрес вже двічі проголосував однозначною більшістю голосів від обох партій за санкції на трубопровід „Північний потік-2“. Ці санкції є обов'язковими, а не вибірковими“, – підкреслила М. Каптур. Комітет Палати Представників з питань асигнувань 1 липня схвалив поправку, якою пропонується у 2022 фінансовому році не звільняти від санкцій деяких осіб, які причетні до втілення проєкту „Північний потік-2“, з міркувань національної безпеки. Відповідну поправку вносять до законопроєкту щодо наступного бюджету. („Голос Америки“)

■ Бельгія поверне мистецькі твори

ТЕРВУРЕН, Бельгія. — Бельгійський уряд оголосив 6 липня, що його Королівський Музей Центральної Африки розпочинає кількарічний процес повернення вкрадених творів мистецтва до Демократичної Республіки Конго. При кінці XIX ст. Конго належало бельгійському королю Леопольдові II, а відтак стало бельгійською колонією аж до здобуття незалежності в 1960 році. Після того, як Королівський Музей Центральної Африки було відновлено коштом 66 млн євро (78 млн дол.), вирішено повернути всі твори мистецтва, які було нелегально вивезені або викрадені в колоніальні часи. Деякі артефакти правдоподібно залишаться в музеї на умовах оренди. („Reuters“)

■ Закрито вільну газету Гонг-Конгу

ГОНГ-КОНГ. – Остання продемократична газета Гонг-Конгу „Apple Daily“ випустила своє останнє число 24 червня. Це сталося після того, як комуністичний уряд Китаю заарештував п'ятьох її редакторів і керівників та заморозив 2.3 млн дол. активів газети. Магнат Джимі Лай заснував „Apple Daily“ в 1995 році, за два роки перед тим, як Великобританія передала Гонг-Конг Китаєві. З часом газета зросла і стала відкритим голосом в обороні свобод Гонг-Конгу, яких не існувало в Китаї. Газета відважно критикувала уряди Китаю та Гонг-Конгу за постійне обмеження свобод та недотримання обіцянки захищати ці свободи на 50 років після передавання Китаєві. Останнє число вийшло тиражем 1 млн примірників замість звичайних 80 тис. („Associated Press“)

Путін в ролі фальсифікатора історії

Ця „новина“ вже встигла облетіти весь світ: 12 липня веб-сайт Кремля оприлюднив статтю російського президента Володимира Путіна „Про історичну єдність росіян і українців“. Для більшої переконливості – двома мовами, російською і українською. Для свідомого українства то ніяка не новина, але також – візьмімо це до уваги! – і не просте повторення тристарічної московської пропаганди про „спільну колиску трьох народів“: на цей раз хворий на голову Путін викинув з „колиски“ українців як самобутню націю, повторив, не соромлячись власного невігластва, нісенітницю про „штучне походження“ України, відмовив їй у праві на самостійне державницьке майбутнє і тоном вершителя долі людства оголосив про неминуче повернення нашого народу в лоно російської імперії.

„Малорос“ чи „хохол“, котрий у своїх переконаннях все ще хитається і неспроможний зробити остаточний вибір на користь українства, сприйняв цю статтю Путіна, як обґрунтування вже дуже близького в часі збройного нападу москвитів на Україну. І справді – кожного, хто не знає непофальшованих московськими ідеологами істинних історій України і Росії, можуть дуже настрашити подані Путіним „факти“. Справжні автори цього тексту добре розраховали, що головні „аргументи“ статті ще не витіснені зі свідомості багатьох українців. Занадто довго збудована на насильстві й обмані Москва вбивала в людські мізки неправду, занадто довго українці не мали можливості її розвінчувати, тому ця кришуча брехня в очах багатьох не лише росіян, але й українців, досі виглядає чимось близьким до правди.

В Україні, в національно свідомих середовищах, гаряче сперечаються з того приводу, якою має бути відповідь Путінові. Чуються поради зібрати в один текст неспростовні наукові відомості про дві абсолютно різні історії України і Росії, тицьнути Путінові під ніс невідгаданий, а задокументований українською, європейською та світовою історіографією факт, що коли Великокняжий Київ вже пишався церквами, мудрими законами, літописами та хроніками, на місці Москви ще довго у тих болотах квакали жаби.

Річ у тім, що жодна відповідь Путіна не переконає, правда йому не потрібна. І статтю свою він написав не від доброго життя. Росія стрімко занепадає економічно, демографічно, політично, на порозі – масові бунти. У цих умовах Путін сподівається відвернути від себе ненависть свого народу поновним поневоленням України.

Все ж було б вповні логічно, якби президент України Володимир Зеленський зареагував на Путінову маячню короткою і недвозначною заявою: мовляв, свою національну історію українці знають з інших, непофальшованих Москвою джерел. І саме на цій непофальшованій історії будують і збудують демократичне проєвропейське майбутнє.

В цьому розумінні дуже важливо, щоб Європа перестала дивитися на Росію через рожеві окуляри марних ілюзій чи утилітарних інтересів, оскільки стаття Путіна є очевидним знаком, що путінський режим остаточно замикається у „світлому“ імперському минулому і не лише відмежовується від демократичного світу, але й протиставляється йому. А це вже справді може закінчитися війною.

Та обставина, що статтю Путіна розміщено на офіційному сайті Кремля, означає, що це не простий авторський текст, а державна стратегічна програма дій. Саме тому московський генералітет зобов'язав зробити цю програму предметом вивчення в усіх російських військових формаціях. Тобто, йдеться про психологічне підготування російської армії до війни з Україною.

Тому найбільш сутнісна відповідь України Путінові полягатиме в ефективних політичних та економічних реформах, у швидкому і результативному русі до НАТО та європейської спільноти і – це найголовніше! – у зміцненні обороноздатності суверенної Української держави та єдності усіх патріотичних сил нації.

ІСТОРІЯ

Романтика нації та життя

Наталія Осипчук

21 липня виповнилося 115 років від дня народження Олени Теліги (1906-1942) – української поетки, публіцистки, літературного критика, провідної діячки ОУН. Хоча поетична спадщина Олени Теліги кількісно невелика (відомо лише 38 віршів), за змістом вона має неперевершену вартість. У ній прозвучав її неповторний голос, притаманна їй творчості особливість, яку літературознавці визначили як „пасіонарність любовної лірики“.

Світогляд О. Теліги формувався поступово. То була справжня „одісея“, яка розпочалася у Петербурзі, де у сім'ї інженера-гідротехніка Івана Шовгенева 21 липня 1906 року народилася майбутня поетеса. Під час визвольних змагань родина Шовгневих опинилася у Києві, де донька міністра УНР Олена навчалася у гімназії Дучинської. Під час більшовицького наступу на початку 1919 року Центральна Рада змушена була залишити Київ. Разом з нею змушений був виїхати і І. Шовгенів. Жити з тавром „націоналіста“ було складно, тож дружина та донька І. Шовгенева шукали можливість виїхати за кордон. Проте візу одержати не вдалося, тому нелегально перейшли кордон біля Кам'янець-Подільського. Згодом оселилися в чеських Подебрадах, де батько працював ректором Української господарської академії, яку емігранти вважали своєю альма-матер. Як вважають літературознавці, саме в цей час у світогляді О. Теліги відбувся злам.

Відомим фактом є конфлікт поетеси з російськими монархістами під час балу в Народному домі. У нотатках Уласа Самчука міститься згадка про те, як О. Теліга відреагувала на закиди великодержавників: „Ви – хами! Та собача мова – моя мова! Мова мого батька і моєї матері. І я вас більше не хочу знати“.

На еміграції О. Теліга усвідомила себе українкою. А шлях українства завжди непростий і тернистий. Майбутня поетеса вступила на історико-філологічний факультет Українського педагогічного інституту ім. М. Драгоманова у Празі. А далі занурилася у вир літературного життя: спілкувалася з Наталею Ливицькою-Холодною, Юрієм Дараганом, Євгеном Маланюком, Леонідом Мосендзом, Олегом Ольжичем. Після одруження з Михайлом Телігою Олена переїхала до Варшави до хворої матері; проте зв'язків зі своїми празькими колегами не поривала.

У 1928 році розпочала літературну діяльність, друкувалася в „Літературно-науковому віснику“ (1922-1932), що в той час виходив у Львові під редактуванням Дмитра Донцова. Ліричний голос О. Теліги індивідуальний, впізнаваний – це вічний

Олена Теліга. (Фото: Вікіпедія)

бунт, нестримна стихія, протест проти „нудоти життя“. Героїзм як найвища чеснота, як взірць людської гідності – у цьому вся О. Теліга.

Непохитна цілеспрямованість, прагнення виборювати незалежність притаманні й іншим поетам О. Теліги: „Відповідь“, „Пломінний день“ „Безсмертне“, „Засудженим“. Героїчну особистість не здатна поглинути „темна муть юрби“, тож важливо не втрачати сили духу на тернистих шляхах випробувань: „Мій біль бринить, зате коли сміюся, то смій мій рветься джерелом на волю!“ Тверда, як криця і в той же час романтична і витончена натура – такою постає О. Теліга в листах до своїх друзів і побратимів.

У книжці „Олена Теліга. Листи. Спогади“ наведено листи поетеси до М. Теліги, Н. Ливицької-Холодної, Д. Донцова У. Самчука, Богдана Ігоря Антонича. „Олена Теліга як особистість найповніше розкрилася в листах до Наталії Ливицької-Холодної, відомої української поетеси, доньки Андрія Ливицького – президента УНР в екзилі, дружини маляра Петра Холодного та до Ксенії Світлик – студентки школи фотомистецтва у Варшаві, активної учасниці Української студентської громади у Варшаві, з якою вона здружилася в середині 1930-их років“, – пише упорядниця Надія Миронець.

1932-1933 роки – це був час, коли О. Телігу пов'язувала щира дружба з Н. Ливицькою-Холодною. Як натура відверта і пристрасна, поетеса ділилася з подругою сокровенними думками. В багатьох листах О. Теліга не приховує своєї радості від того, що в неї з'явилася подруга.

О. Теліга не розділяла життя і творчість – ці речі були для неї неподільними. Її непокіло, що не всі знайомі

(Закінчення на стор. 14)

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Андрій Нинка

Редактор: Левко Хмельковський

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата:

\$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.

Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення

☎ (973) 292-9800 x 3040 • Fax (973) 644-9510

Володимир Гончарик

E-mail advertising@ukrweekly.com

Передплата

☎ (973) 292-9800 x 3040

Володимир Гончарик

E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або його видавця.

ТОЧКА ЗОРУ

Імперське бачення історії

Аскольд С. Лозинський

З приводу статті Володимира Путіна „Про історичну єдність росія та українців“.

Кожна людина може бачити події по-різному, але все ж таки існують у цивілізованому світі певні критерії, а в історіографії певні рамці пошанування джерел та тлумачення їх дослідниками, котрі з ними зустрічаються та працюють. Ще цариця Катерина II доручила своїм підвладним науковцям написати нову історію Росії для того, щоб обґрунтувати існування імперії.

Сьогодні знову ніби дослідив авторитарний політик і не менш імперативний новий історик без диплому з Москви Володимир Путін.

Ось деякі зауваги на бачення історії з позиції В. Путіна. Син київського князя Володимира Мономаха Юрій Довгорукий помандрував (фактично втік) на схід шукати щастя і заснував поселення Москву. Це сьогодні велике місто на території Московії, здобутої віками вторгнення, завоювання і кровопролиття. Ця імперія і її авторитарний завойовник XXI століття має претензії, що Київ – це колиця його народу. В. Путін згадує також Новгород, завойований москалями щойно при кінці XV ст., який до того був частиною Київської Русі, а пізніше – Новгородською державою. В основі – це з IX ст. варязький осідок Рюрика, пізніше династії Рюриковичів, які владували Київською Руссю.

З Києва прийшла до Москви православна християнська віра. До Києва ця віра прийшла від Царгороду. Але Київ немає претензій, що він – осідок православ'я, натомість Москва, якої православ'я залежне від Києва, має претензії бути осідком православ'я, третім Римом.

Коли Богдан Хмельницький шукав союзника проти поляків та Кримського ханату, то знайшов покровителем московського царя. Москалі використали цю нагоду і почали завойовувати козацькі землі, призначати гетьманів. Але навіть при такому тлумаченні Переяслава козацьчина не стала частиною Росії у XVII ст., тому що по-перше такої держави, як Росія, ще не було. Бо щойно у XVIII ст. Москва вкрала ім'я Русь. Москва не мала жодного відношення до Криму, крім того, що вона його завойовувала у другій половині XVIII ст. До того часу Київ володів торгівлею з Кримом, а київський князь Володимир там хрестився.

В. Путін згадує Тараса Шевченка, як поета-письменника братніх народів, але не знає або навмисне поми-

нає те, що Т. Шевченко у своїй творчості ніколи не визнав безличну крадіж москалями давньої назви Русь і в усій своїй творчості користувався словами Московія, москалі, москаліки.

У переліку історичних подій В. Путінові було вигідно пропустити проголошення незалежності Кубані (з території Московії) 1918 року та заклик населення Кубані прилучитися до Української Народної Республіки, Голодомор 1932-1933 років та референдум в Україні у грудні 1991 року, коли навіть змосковщені області і Автономна Республіка Крим проголосували за незалежність, вторгнення московських військ у Крим та на Донбас.

Професор Київського університету Володимир Сергійчук на моє запитання про статтю В. Путіна написав так:

„Головна помилка Путіна в тому, що він проповідує єдність українців і росіян – цього не може бути априорі, оскільки вони творилися в різних природно-кліматичних умовах з різним рівнем матеріального виробництва. Олександр Невський не має жодного стосунку до творення Русі, а Новгород IX ст. – це захоплене варягами західнослов'янське поселення ільменських словенів, які до угро-фінів ніякого відношення не мали. Схожу на сучасну мову угро-фінам принесла православна церква і завойовники з Києва, тобто з Русі, які зрусифікували тамтешні племена. Путін, до речі, не згадує „братнє“ знищення Батурина 1708 року і Києва 1918 року за українську мову“.

Перекопати примітивну людину дуже важко, а зловбу – неможливо. Тому нехай В. Путін тлумачить історію по своєму, а весь світ бачить його вбивцею.

Останнє, чому з'явилася ця альтернативна історія тепер, а не раніше чи пізніше. В. Путін на 69 році життя мусить усвідомити свою смертність. В. Путін вбиває людей, жінок і дітей не тільки в Україні, Московії, Великій Британії, а навіть у Сирії – хемічною зброєю.

В. Путіну хочеться стати імператором. Амбіція затьмарила уявлення, що сьогодні імперій немає. Щоб бути імперією, Московії потрібна Україна, як казав професор Збігнев Бжезінський. Не тільки задля території, але задля історії та православної віри. У своїй статті В. Путін простягає руку братерства і рівночасно ставить претензії до українських земель. Мені здається, що простягати руку братерства з словами: „Стань моїм братом, або я тебе вб'ю“ не є вдалим підходом. В додатку, в нас різні матері-

ва громадян“, – сказав В. Зеленський і наголосив, що Україна та Грузія єдині у своїх ініціативах з повернення тимчасово окупованих територій на майданчиках провідних міжнародних і регіональних організацій.

Офіційне інтернет-представництво Президента України

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Вірші Теодори Савчинської-Латик

Слова

Читають людоньки книжки,
Гортаючи шукають змісту.
І щось вигортують звідтіля
Чарівно-тихе, як намисто.
Слово, словечко, словеня...
Всіх слів, мабуть, і не злічити:
Там стільки кольорів й тепла,
А скільки боєм оповито?!
І хтось тим всім переболів,
А може і пересміявся, –
Крізь дим заслони очищав,
Себе й до когось приглядав!
Коріння мовлення в душі,
Звідтіля йде сік листочку слова...
Плоди чи спілі, чи гнилі, –
Про це говорить наша мова!

* * *

Уже нема на світі слів,
Щоб не були колись чийми,
Та створюючи речень зміст,
Стають вони таки новими.

Мова

Рідна мова – спів пташини,
Рідна мова – сміх дитини,
Рідна мова – колицьова,
Рідна мова – серця мова!
Запах квітів, шум колосся,
Стиглих трав різноголосся,
Рідна мова – це молитва,
А в потребі поле битви.
Рідна мова – журавлина,
Безліч мов – вона єдина!
Хто тебе не знає, мово,
Бур'янами глушить слово!
Рідну мову – гріх не знати,
А ще важчий – забувати.
Струни серця в рідній мові,
Як дзвіночки писанкові.
Рідна мова – це надія,
Розум наш і наша мрія.
Міць держави і твердиня,
Рідна мова – берегиня!

1988 рік

Посилаю кілька віршів з України, які написала моя стриєчна сестра Теодора Савчинська-Латик з міста Стрий, за її згодою для друку у „Свободі“.

Буду вдячна, якщо можете деякі видрукувати.

З правдивою пошаною,
Зореслава Савчинська-Рудик
Савт-Віндзор, Конектикат

Сівач

Сівач розсіює зерно,
Ще в древній притчі сказано.
І кожен з нас, у свій вже час,
Насипле зерен про запас.
Та чи добірне те зерно,
Не з кукілем, бува, воно?
Зернини слів в життє полях,
Поміж тернин, на каменях...
Як слів добра в ріллі сердець,
Життя не зійде нанівець!

Сила слів

Горіла свічка, пламеніла,
На перехресті... На столі...
Обвіяв вітер роздоріжжя –
Гойдалися тіні на стіні.
Горіла свічка в спеку, в стужу,
На глум, на подив, чи на сміх.
І скапували її сльози,
А хто їх бачив – не беріг.
Горіла свічка, мов на спротив,
Ні дощ, ні сніг не загасив!
Горіла й не згоряла, що це?
Світло для світу – сила слів!

* * *

Кожен початок від СЛОВА,
Слово народить ДУША.
Душу даровану Богом
В скарбі сумління – без гроша.
І дозріваєм щоденно
Думкою і каяттям.
Ох! І до чого ж мерзенний
Той „фарисей“ співчуттям.

„Коронація слова“...

(Закінчення зі стор. 3)

Окрім того, була представлена книжка „Вітрова гора“ за твором Анни Багряної, який здобув спеціальну відзнаку „Сучасне українське фентезі“ та яку з рук авторки з авторграфом отримав на „Книжковому арсеналі“ особисто Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль.

Торік „Коронація слова“ відкрила письменника Василя Краса з Лимана Донецької області, який почав писати два роки тому. Його роман „Руїна“ здобув третю премію в номінації „Романи“ і наразі вже вийшов у світ (як і перший роман „Татарський бранець“).

Про свій історичний роман „Гардаріка. Таємниця забутого світу“, який у 2020 році здобув на „Коронації слова“ спеціальну відзнаку „Міжнародний вибір“, розповіла Вероніка Мосевич. Основні постаті роману –

Анна Багряна презентує свою книжку „Вітрова гора“. (Фото: Георгій Лук'ячук)

Ярослав Мудрий і шведська принцеса Інгігерд.

На презентації йшлося також про сценарії. Зокрема, Ірен Роздобудько, кількарізова лавреатка „Коронації слова“, розповіла, що фільми за двома з трьох її сценаріїв, відзначених торік на „Коронації“, вже знаходяться в роботі.

ДО УВАГИ ДОПИСУВАЧІВ!

Досить часто до редакції „Свободи“ надходять повідомлення про події, які мають відбутися через 2-3 дні. „Свобода“ є тижневиком і такі запізнілі вістки друкувати не встигає. Просимо організаторів таких подій інформувати про них редакцію заздалегідь, щоб газета могла вчасно про них написати.

Президент Зеленський...

(Закінчення зі стор. 1)

Абастумані мав можливість побачити, як триває окупація частини суверенної території цієї країни.

„В Абхазії нарощується військова присутність Росії, порушуються пра-

ВЕЛИКА ЕКОНОМІЯ

ПІДТРИМКА МІСЦЕВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

ДОСТУП ДО SUMA FCU СКРІЗЬ

Історично SUMA FCU забезпечує найвищі ставки на заощадження та найнижчі відсотки - на позички. Ми скасували додаткові збори (на відміну від великих банків*) для того, щоб допомогти Вам на Вашому фінансовому шляху. Пам'ятайте: будучи членом нашої кредитної спілки, ви також є одним з її власників!

Крім того, будучи членом SUMA FCU, ви безпосередньо підтримуєте наші місцеві церкви, громадські й молодіжні організації, ЗМІ та культурні установи, дозволяючи їм продовжувати свою важливу роботу, навчаючи та підтримуючи наші сім'ї та друзів. З часу нашого заснування наше членство дозволило SUMA FCU пожертвувати понад п'ять мільйонів доларів на підтримку місцевих громадських організацій та установ.

Відвідайте наші місцеві філії або безпечно скористайтеся мобільними банківськими програмами вдома, в дорозі чи в будь-якій точці світу. Переказуйте гроші, здійснійте платежі або депозити швидко та надійно! Тисячі безкомісійних банкоматів, наші низько відсоткові та високо винагородні кредитні/дебетні картки та електронні «гаманці», дозволяють Вам отримати безперервний доступ до готівки.

Ми також активно захищаємо вашу конфіденційність і гарантуємо недоторканність Вашої особистої інформації для сторонніх осіб чи організацій.

**У ВАС ВИНИКЛИ ЗАПИТАННЯ?
МИ ЗАВЖДИ ГОТОВІ ДО ВАШОГО ДЗВІНКА,
ЕЛЕКТРОННОГО ЛИСТА АБО СМС,
АБИ ДАТИ ВАМ ЧІТКУ Й ВИЧЕРПНУ ВІДПОВІДЬ!**

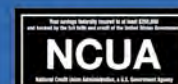
ВІДДІЛИ КРЕДИТНОЇ СПІЛКИ СУМА

Main Office
125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701
Phone: 914-220-4900, Option 0
Fax: 914-220-4090

Spring Valley Branch
Ukrainian Hall
16 Twin Ave.
Spring Valley, NY 10977
Phone: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335

Stamford Branch
Ukrainian Research Center
39 Clovelly Rd.
Stamford, CT 06902
Phone: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246

New Haven Branch
Ukrainian Heritage Center
555 George St.
New Haven, CT 06511
Phone: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677

SUMAFCU NMLS# 527694

1-888-644-SUMA (7862) | Visit us online at www.sumafcu.org

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

П'ять днів тривав „Книжковий арсенал“

Георгій Лук'ячук

КИЇВ. – У столиці 23-27 червня в „Мистецькому арсеналі“ відбувся 10-ий „Книжковий арсенал“. Культурний захід, який тривав 5 днів, зібрав понад 200 видавців, ілюстраторів та інституцій культури.

23 червня відбулася офіційна церемонія відкриття з участю Міністра культури та інформаційної політики Олександра Ткаченка. Фестиваль відвідали нинішній та попередній Президенти України Володимир Зеленський та Петро Порошенко, Прем'єр-міністр Денис Шмигаль. На фестивалі відбулося понад 300 презентацій, дискусій, концертів, перформансів, лекцій та 16 виставок. Завершився він гучним концертом гурту „Жадан і Собаки“.

Організатори фестивалю, окрім традиційної Вуличної сцени, де відбувалися презентації, дискусії, читання та концерти, на вулицю перенесли Дитячу сцену та стенди дитячих видавництв. Співорганізатором програми для дітей та підлітків став Український інститут книги.

Традиційно другий поверх „Мистецького арсеналу“ зайняли ілюстраторські стенди, Бізнес-сцена з дискусіями навколо індустрії, Музична сцена з програмою Люби Морозової „Сім струн для дядька Михайла“ та кінозал, де відбувалися презентації мультимедійних проєктів та фільмів.

Відбувся конкурс на найкращий книжковий дизайн, на який було подано 227 книжок. Першу нагороду конкурсу отримала творча майстерня „Аграфка“ (Романа Романішин, Андрій Лесів) за книжку „Куди і звідки“ від Видавництва Старого Лева. Це ж видання перемогло у номінації „Дитяча книга“.

У останній день були оголошені переможці підліткового письменницького конкурсу „Антитвір“. Перемогу в ньому здобула 14-літня Ангеліна Гузій з Ніжина.

З успіхом відбулася також виставка „Український паперовий колаж“, на якій представлено роботи сучасних українських мистців. Кураторами виставки виступили Євген Карась, Олександр Ляпін та Олег Василенко. В експозиції представлено 132 роботи 40 українських художників

23 червня перед відкриттям фестивалю письменники, видавці, діячі культури провели акцію „Підтримай українську книжку“. На їхню думку, ситуація на українському книжковому ринку – критична і потребує рішучих дій з боку держави. В події, зокрема, брали участь письменниця Оксана Забужко, поет і видавець Іван Малкович, голова Комітету з Національної премії України ім. Тараса Шевченка Юрій Макаров, письменниця Тамара Горіха Зерня, поет Іван Андрусяк, письменник Сергій Пантюк, музикант Тарас Компаніченко, художник Ростислав Лужецький, уповноважений із захисту державної мови Тарас Кремень.

Організатори Конкурсу української морської прози та перекладу ім. Юрія Лисянського „Мателот“. (Фото: Георгій Лук'ячук)

Ініціатори акції переконані: депутати мають запровадити законодавчі стимули для стабільного зростання читання, видання і розповсю-

дження книжок українською мовою, які дозволять створити потужний і самодостатній український книжковий ринок.

Легендарний мореплавець, автор книги „Солоний гопак“ Валерій Петушак.

THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION SEEKS APPLICANTS FOR EXECUTIVE POSITIONS

At the next quadrennial convention in May 2022 the Ukrainian National Association will elect a President/CEO and Board of Directors among others and subsequently appointments will be made to the positions of Secretary/COO and Treasurer/CFO.

Applicants should possess proven governance and executive leadership skills and experience. Desired qualities and talents include executive leadership, experience in business management and an ability to think across all disciplines relevant to the UNA. Individuals appointed to the positions of Secretary/COO and Treasurer/CFO will be members of the Board of Directors.

All applicants must be UNA members in good standing. A full position profile and instructions for applying are on-line at <https://unainc.org/una/leadership-position-openings/>.

The completed forms and a copy of the applicant's detailed Resume must be sent via certified mail on or before October 31, 2021 to:

Ukrainian National Association, Inc.
Attn: Mr. Stefan Kaczaraj, President
2200 Route 10
PO Box 280
Parsippany, NJ 07054

На сцені Союзівки під час вечірнього концерту 10 липня виступають учасники школи-студії Академії танців Роми Прийми Богачевської. (Фото: Нестор Явдошняк)

Центр української спадщини на Союзівці розпочав літній сезон 2021 року Фестивалем української культури

Адріян Британ

КЕРГОНКСОН, Нью-Йорк. — Упродовж понад 12 місяців Центр української спадщини на Союзівці завмер в моторошній тиші. Вже другий рік поспіль шанси на те, що Фестиваль української культури засяє на цій оселі Українського Народного Союзу дійсно виглядали незначними. Але після багатьох зловісних попереджень щодо коронавірусу і примусового припинення діяльності, українська громада спрагло очікувала мож-

ливости відновити зв'язки та відсвяткувати ті культурні ідеали, які об'єднують її членів.

Тільки наполегливі цілодобові зусилля дозволили відданим організаторам і спонсорам представити першокласну програму 10 липня, заледве три тижні після того як губернатор Нью-Йорку Ендрю Куомо дозволив на більші публічні зібрання (читачі можуть дізнатись більше про це у бічній панелі до цієї статті). Всі ці справи були продискутовані на гала-зібранні, яке відбулося в залі

„Веселка” ввечері 9 липня.

Гала-зібрання жертводавців

Головний операційний директор УНСоюзу Юрій Симчик промовляв від цієї організації, яка є довголітнім спонсором цих фестивалів, про це довгоочікуване відродження. Він подякував директорів Української Народної Фундації (УНФ) Валентині Табаці за її подивугідні зусилля сплянувати солідну мистецьку програму й висловив свою вдячність

управителям Союзівки за їхню технічну підготовку.

Але головне звернення Ю. Симчика було до зібраних учасників:

„Ви добре вчинили, що прийшли сюди, – сказав він. – Ми всі зібралися тут, щоб поспівати й потанцювати та відновити зв'язки між нами. Жодні збори через „Зум” чи „Скайп” ніколи не заступлять цього. Інакше, наша громада зникнула б через ізоляцію. Але після того, як ми надихалися сві-

(Продовження на стор. 11)

Танці в ізоляції

Адріян Британ

Виступи школи-студії Академії танців Роми Прийми Богачевської (РПБ) незмінно є однією з найкращих точок Фестивалю української культури. Захоплюючі танці ансамблю не лише розважають публіку, але також зберігають українську спадщину, коли показують танцювальні кроки й костюми з різних регіонів України. Через турботи з коронавірусом, співдиректор Аня Богачевська-Лончина дотримувалась вказівок місцевого повіту й вимагала доказів вакцинації, тести на коронавірус та виповнення запитників, щоб забезпечити здоров'я всіх учасників двотижневої школи-студії. Вона також доставила учасникам шість галонів дезінфікуючого засобу для рук та очищувачі повітря. Невакциновані родичі не могли відвідувати табір, таборівикам щоденно перевіряли температуру і їм не дозволено поїхати до міста.

Жодні з цих обмежень чи вимог через коронавірус не обмежили духу товаришності серед учасників, які самі собі організували розваги. Всі танцюристи тепер вважають школу-студію РПБ своїм домом. Минулого літа відбувся віртуальний танцювальний табір через технологію „Зум”, і він притягнув багато нових глядачів, навіть з далекої Швеції. Цього року троє учасників танцювальної школи-студії були неукраїнського походження. Співдиректори Орlando Паган і А. Богачевська-Лончина оптимістично оцінюють шанси продовження курсів восени.

Ірина Лончина співає для присутніх на гала-зібранні жертводавців.

Створити фестиваль за 21 день

Адріян Британ

Щоб запланувати виступи, поширити рекламу та підготувати таке велике місце як Центр Української Спадщини на Союзівці, де очікується прибуття багатьох сотень гостей, звичайно потрібно кілька місяців копійки праці. Але Фестиваль української культури є таким важливим чинником мети Української Народної Фундації (УНФ), що всі, хто причетний до нього, „закотили рукави” і виконали це завдання за лише три тижні (гала-зібрання для жертводавців було підготовлено всього за один тиждень).

Член Ради Директорів УНФ Валентина Табака працювала вдень і вночі, щоб зорганізувати всі складні аспекти для гала-зібрання і концерт. Це вперше вона координувала ці два аспекти фестивалю. В попередні роки, щоб взяти участь у фестивалі, з України приїжджало багато мистців. Але, незважаючи на всі проблеми з візами, спричинені пандемією коронавірусу, В. Табака зуміла запросити низку сильних виконавців, які або вже проживають тут, або є тут народженими українськими американцями (гляди другу бічну панелью на цю тему).

Скарбник УНФ і член Ради Директорів Рома Лісович допоміг їй разом з іншими членами ради – Тарасом Соханом, Стефаном Качарасом і Юрієм Симчиком, які всі були на фестивалі. Всі матеріально-технічні справи вміло полагодили керівництво Союзівки (Нестор Паславський і Стефко Драбик) та їхній штаб.

Головний операційний директор УНСоюзу Юрій Симчик промовляє на гала-зібранні жертводавців.

Присутня на гала-зібранні молодь насолоджується вечерою та попереднім переглядом виступів виконавців фестивалю.

На сцені – Анничка, відома вокалістка лемківського походження

Учасники школи-студії Академії танців Роми Прийми Богачевської під час денного концерту. (Фото: Нестор Явдошняк)

Центр української...

(Закінчення зі стор. 10)

жим, чистим повітрям цієї околиці та відновили зв'язки з нашими українцями, ми всі повернемося сильнішими й духовно оновленими”.

Слідуючим промовцем був Андрій Нинка, новий головний редактор „Свободи” й „Українського Тижневика”. Він висловив признання Ромі Гадзевич, попередньому головному редакторові, за її віддану службу впродовж понад чотирьох десятиліть і пригадав, що „Свобода” є найстаршою у світі газетою українською мовою, яка безперервно видається. Замість того, щоб погодитися на одне лише виживання українських установ і діяспори, А. Нинка наполягав на необхідності бачення в перспективі росту.

„Вірю, що можемо й мусимо скерувати розмову так, щоб в майбутньому говорити про ріст та успіхи, – сказав він. – Що я бачу в Сполучених Штатах і Канаді – це мільйони людей, дійсно мільйони, які глибоко дбають про Україну та українські справи. Нашим викликом є знайти способи, як спрямувати всю цю пристрасть та любов до України та нашої діяспори на зростання, щоб наша громада більше не говорила про виживання, але замість того, щоб ми говорили про процвітання”.

Під час гала-зібрання жертводавців присутні змогли насолодитися концертом з участю кількох артистів, виступи яких на великій сцені Союзівки були заплановані наступного дня. Вокалісти Христина Явдошняк, Анна Косачевич, Анничка, Ірина Лончина і

Вокалісти Христина Явдошняк та Любомир Чермак.

„український ковбой” Любомир Чермак чергувалися, розважаючи публіку жертводавців різними стилями – від „поп” і народного до баяд і „кавнтри”. Програмою вміло провадили майстри церемонії Андрій Добрянський та Богдан Табака, які чергувалися жартами під час представлення промовців і виконавців.

Скарбник УНФ і член Ради Директорів Рома Лісович висловила подяку спонсорам, які допомогли у проведенні цих двох надзвичайних днів фестивалю, зокрема, Федеральній Кредитовій Кооперативі „Самопоміч” Нью-Йорк, Українській Федеральній Кредитовій Кооперативі (Рочестер, Нью-Йорк) і Федеральній Кредитній Спілці „НОВА” (Кліфтон, Нью-Джерзі).

Додаткові пожертви склали: Головна Управа Союзу Українок Америки (СУА), Ярослава Мулик, Христина Нестор і родина Еракшо. Р. Лісович підкреслила, що УНСоюз та україн-

ські кредитові кооперативи є хребтом української громади, і закликала всіх ставати членами цих організацій.

„Ми щасливі бути українськими американцями. Будьте гордими з нашої багатокультурності!” – сказала Р. Лісович.

Після заключної молитви, яку провів о. Іван Кащак, оркестра „Браття з Прикарпаття” грала для прощального танцю гали-зібрання.

Концерти фестивалю

Погода усміхнулася 10 липня, коли у гарний, сонячний день крамарі розставляли свій товар та інформаційні щити на Полтавській вул., включно з особливим барбекю на відкритому повітрі при альтанці „Веселка”. Пополудні на дворі „Веселки” виступали вокалісти Х. Явдошняк, А.

(Закінчення на стор. 14)

Дві доморослі зірки

Адріян Британ

Дві захоплюючі співачки діяспори особливо зачарували гостей фестивалю, це – Христина Явдошняк і Анна Косачевич. Дійсно насолодою було спостерігати зрілі виступи цих вишуканих вокалісток, яким ще не стукнула двадцятка.

Х. Явдошняк походить з Йонкерсу, Нью-Йорк. Вона має виразний голос, який може гриміти як гармата, але вона може його припасувати до стилів від „поп” і народного до Бродвею та опери. Хоч їй тільки 19, вона вже є досвідченим виконавцем і здобула перші місця у вокальних конкурсах в „Йонкерс Джуніор Айдол”, Міжнародному оперному конкурсі ім. Рондо ван Гард і головну нагороду в Києві. Три роки тому вона об'їхала Україну – від Києва до Коломиї. На Фестивалі української культури, серед інших пісень, вона передала помітно жагуче й чутливе виконання пісні Володимира Івасюка „Мальви”. Вона навчається на парамедика в Бінггемтонському Університеті, Нью-Йорк, де також студіює музику. Вона планує мати кар'єру в ділянці інтегративної невронауки.

А. Косачевич проявила свою універсальність у легких, гумористичних українських народних піснях, у сентиментальних любовних піснях та джазових квазі-імпровазаціях, таких як пристрасна „Намалюй мені ніч, коли падають зорі”. Вона походить з Нью-Джерзі. З її яскравим дзвінким голосом, вона може виконувати і вимогливі опери, і в народному, джазовому, баядному й музичному театрі. Вона була переможницею міжнародного співочого конкурсу „Санremo Джуніор” в Санермо, Італії. Тепер вона студіює клясичні вокальні виконання.

Майстер церемоній Андрій Добрянський

Анна Косачевич

„Український ковбой” Любомир Чермак виступає під час гала-зібрання жертводавців.

Українські Американські Ветерани

Адріян Британ

Українські Американські Ветерани (УАВ) вже давно виконують роль почесної сторожі (в одностроях), яка вносить прапори під час головної програми на фестивалях Союзівки. Це неполітичне братство американських ветеранів складається з членів, яких об'єднує спільне військове минуле та українське походження, як також бажання допомогти іншим військовослужбовцям або недавно звільненим з активної служби побратимам в громаді. У відповідь на триваючу російську агресію, вони поширюють інформації про поранених українських ветеранів та допомагають їм фінансово.

УАВ координують свої дії з українськими урядовцями, щоб надати медичну допомогу через такі програми як лікування посттравматичного стресового розладу (PTSD) та знаходження лікарів-спеціалістів для українських воїнів. В Америці УАВ мають Добродійний Фонд для потребуючих членів і спонсорують стипендії для студентів у родинах ветеранів. Більшість теперішніх членів УАВ служили своїй країні під час В'єтнамської війни, але вони заохочують всіх ветеранів Афганістану та Іраку вступати в їхню організацію. Національним Командиром є Ігор Рудько. Їхня вебсторінка є <http://www.uavets.org>.

НОВИНИ УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

В УКУ відбулись випускні урочистості

Випускні урочистості в Українському Католицькому Університеті. (Фото: Відділ інформації УКУ)

26 червня в Українському Католицькому Університеті (УКУ) відбулись випускні урочистості. Цього року університет випустив 255 бакалаврів, 187 магістрів з факультетів наук про здоров'я, прикладних наук, суспільних наук, гуманітарного, філософсько-богословського, а також Львівської бізнес-школи УКУ.

Свято розпочалося з Божественної Літургії у храмі святої Софії-Премудрості Божої, яку очолив Президент УКУ, Архієпископ і Митрополит Філядельфійський УГКЦ у США Борис Гудзяк у співслужінні з ректором УКУ о. Богданом Прахом та духовенством. Вручення дипломів відбулось у шатрі на площі перед храмом.

Почесною промовицею стала Посол Канади в Україні Лариса Галадза.

Владика Б. Гудзяк привітав випускників УКУ та їхніх батьків, які благословили свої дітей на навчання в католицькому університеті.

Звертаючись до випускників, о. ректор Б. Прах зазначив: „Закликаю вас творити добро, служити іншим, тим, хто в потребі, бути відважними, захи-

щати правду!“.

Ректор Львівської духовної семінарії Святого Духа о. д-р Ігор Бойко закликав випускників служити ближнім.

До випускників також звернулися міський голова Львова Андрій Садовий, громадські діячі, друзі і благодійники університету з усього світу. Від студентства виступили Павло Бриляк, Олександр Різенко.

Відбулось вручення ректорських премій за плідну наукову працю. Нагороди отримали викладачі Наталя Цісар, Олесь Добосевич та Євген Ланюк. Проф. д-р Юрій Ясіновський, директор Інституту церковної музики отримав ректорську та іменну премію св. п. проф. Ігоря Скочиляса.

Відтак відбулося оголошення лавреатів відзнаки „Викладач року“, якими стали Олександр Аврамчук, Данило Судин, Інґа Козлова.

Завершальним символічним жестом стало спільне виконання гімну „Gaudeamus“ та підкидання китичок.

Відділ інформації УКУ

Ректором УКУ залишився о. Богдан Прах

Учасники засідання Сенату Українського Католицького Університету. (Фото: відділ інформації УКУ)

ЛьВІВ. – 25 червня на засіданні Сенату Українського Католицького Університету (УКУ) шляхом таємного голосування сенатори обрали ректора університету. За одноголосним рішенням о. Богдан Прах продовжить очолювати УКУ протягом наступного терміну.

Засіданню Сенату передувала Архієрейська Божественна Літургія, яку очолив Президент УКУ Владика Борис Гудзяк. Під час засідання Сенату Андрій Гундер, голова Номінаційного комітету, поінформував сенаторів про перебіг конкурсу на посаду ректора УКУ та оголосив порядок проведення виборів. Відтак о. Богдан Прах представив звіт за період свого ректорства і програму розвитку університету під назвою „Будувати на міцних фундаментах“.

Звертаючись до сенаторів, о. Б. Прах зазначив, що впродовж своєї каденції він, як і його попере-

дник Владика Б. Гудзяк, продовжував плекати спільноту УКУ в душі християнських цінностей.

Архієпископ і Митрополит Філядельфійський, президент УКУ Б. Гудзяк, аргументуючи своє рішення про внесення кандидатури о. Б. Праха на голосування Сенату, наголосив: „Отець Богдан представив звіт феноменального розвитку університету: за час його керівництва УКУ втричі зріс щодо кількості студентів, програм, будинків, викладачів. Відбулося утвердження принципів та основ УКУ і о. Богдан уже має кандидата на свого наступника, якому він хоче передати владу і, передовсім, відповідальність“.

Промовляли сенаторка УКУ, засновниця благодійного фонду „Повір у себе“ Ірина Іванчик, сенатор УКУ владика Апостольський екзарх у

(Закінчення на стор. 15)

Вручено ректорські премії

Наталя Цісар

ЛьВІВ. – 26 червня під час випускних урочистостей Українського Католицького Університету (УКУ) ректор о. Богдан Прах вручив чотирьом викладачам ректорську премію за виняткові досягнення у науковій праці. Лавреатами стали викладач кафедри політичних наук Факультету суспільних наук Євген Ланюк, доцентка кафедри філології Гуманітарного факультету Наталя Цісар та Олесь Добосевич, старший викладач кафедри комп'ютерних наук та інформаційних технологій Факультету прикладних наук, який заснував у 2018 році з колегами Лябораторію машинного навчання УКУ, котра є місцем для розвитку наукового потенціалу Факультету прикладних наук.

Традиційно ректорськими преміями в УКУ відзначають тих викладачів, які займаються науковими дослідженнями. Цього року засновано ще іменну премію професора Ігоря Скочиляса, доктора історичних наук, завідувача кафедри історії Гуманітарного факультету УКУ, керівника Центру релігійної культури, ініціатора і надхненника дослідницької програми „Київське християнство“. У грудні 2020 року науковець помер через коронавірусне захворювання. Цю премію отримав проф. Юрій Ясіновський, доктор мистецтвознавства, директор Інституту церковної музики Філософсько-богословського факультету за наукові праці з історії церковного співу.

Відділ інформації УКУ

Євген Ланюк

Олесь Добосевич

НОВИНИ УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

В УКУ відкрили Колегіум

В Українському Католицькому Університеті (УКУ) відбулось офіційне Освячення нового Колегіуму.

26 червня в Українському Католицькому Університеті (УКУ) відбулось офіційне відкриття і освячення нового Колегіуму.

Новий будинок має площу понад 8,500 квадратних метрів, де гармонійно поєднані 116 житлових блоків для студентів, унікальний сучасний студентський простір та студентський клуб, мінікінозал, фітнес-центр, студентські офіси, велостоянка, зелена зона для відпочинку та дозвілля, офіси УКУ, кімнати для гостей.

Новий Колегіум є частиною містечка УКУ, в межах якого вже діють Центр Митрополита Андрея Шептицького, храм Святої Софії-Премудрості Божої, академічний корпус і Колегіум ім. Патріярха Йосифа Сліпого.

Генеральним проектувальником

була компанія „АВР Девелопмент“ (архітекти: Володимир Йосипчук, Віталій Ганжа, Анна Кундруцкова). Інтер'єри готельно-офісного крила розробляли Марія Павлишак, Галина Стрипа. Концепцію благоустрою розробили Ірина Волинець та Марія Процик. Генеральним підрядником будівництва була компанія „Галицька будівельна гільдія“.

Серед меценатів, внески яких у підсумку становлять близько 2,7 млн дол. – підприємці, компанії, благодійні фонди: американська урядова про-

грама USAID/ASHA; німецька католицька благодійна організація „Renovabis“; анонімні жертводавці з України – 357 тис. дол. і США – 150 тис. дол.; Zagoriy Foundation (Катерина і Гліб Загорій); інвестиційна компанія „Dragon Capital“ (Томаш Фіала) – 200 тис. дол.; львівська ІТ-компанія Soft Serve (Тарас Кицмей, Тарас Вервега, Олег Денис та Ярослав Любінець); концерн „Галнафтогаз“ (Віталій Антонов); Фонд пам'яті Богдана Зенона Климка США); „Берта Груп“ (Олександр Бережанський); „Благодійний

фонд Петра Порошенка“; „Нова пошта“ (В'ячеслав Клімов); зі Львова: компанія „Еко-Оптіма“ (Зіновій Козицький); мережа магазинів „Рукавичка“ (Богдан Козак); оптовий ринок „Шувар“ (Роман Федішин); компанія „Ензим“ (Олена Вовк); львівські підприємці Андрій Гаврилів (ПП „Адамас“); дніпровський підприємець Євген Яременко (ТОВ „Солар Сталь-конструкція“); Ярослав Хариш (компанія „Галавтосвіт“); американські жертводавці Тімоті Фланіган, Джефрі Дірк Вілсон.

Відкрили виставку у Львові

Львів. – 23 червня у Центрі ім. Митрополита Андрея Шептицького відбулося відкриття фотовиставки Інституту історії Церкви. Колекцію присвятили 20-ій річниці паломництва св. Івана Павла II в Україну.

„Двадцять років тому Папа Іван Павло II відвідав українську землю з закликком не боятися. Він багато знав про Україну, довгі роки думав про неї. Папа був щасливий від того, що міг доторкнутись до того народу, який витримав підпілля Церкви. Можемо сьогодні пригадати собі ці моменти на фотографіях виставки“, – закликав ректор УКУ о. Богдан Прах.

За словами д-ра Анатолія Бабинського, наукового співробітника Інституту історії Церкви, фотовиставка ілюструє взаємини між Іваном Павлом II та українцями протягом його понтифікату: „Іван Павло II познайомився з українською діаспорою ще не будучи Папою, коли приїхав на 41-ий Євхаристійний конгрес у Філадельфії. Те, що він там побачив, мабуть, запам'яталося йому на довгі роки: на дорозі з боку процесії стояли люди з плякатом. Це були українці, які намагалися привернути увагу світу до страждаючої підпільної Української Греко-Католицької Церкви. Вже через місяць після своєї інтронізації Понтифік зустрівся з українськими єпископами на чолі з Патріярхом Йосифом Сліпим. Це свідчить про те, що Папа добре усвідомлював, у якій ситуації перебуває Українська Греко-Католицька

(Закінчення на стор. 15)

Coverdell Education Savings Account (ESA)

A federal tax-advantaged educational savings program
the Coverdell ESA funds education expenses - not retirement.

- ✓ Allows for after-tax contributions of up to \$2000 per child annually.
- ✓ By age 30 unused funds can be transferred to a younger family member's Coverdell account.
- ✓ Interest on contributions grows tax-free.
- ✓ No annual maintenance fee.
- ✓ Account must be established before child turns 18. Deposits can be made until age 18.
- ✓ If used for qualified education expenses distribution can be tax-free.
- ✓ Withdrawals can be made until age 30 for qualified educational expenses.

Income limits apply.

CURRENT RATE
3.25%

* RATES SUBJECT TO CHANGE. NOT AVAILABLE IN ALL STATES.

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
2200 ROUTE 10, PARSIPPANY, NJ 07054 • 973-292-9800 • WWW.UNAINC.ORG

INSURING OUR COMMUNITY FOR OVER 125 YEARS!

Центр української...

(Закінчення зі стор. 11)

Косачевич, Л. Чермак і Юлія Бусько та оркестра „Браття з Прикарпаття”. Майстрами церемонії були Андрій Добрянський та Лідія Кульбіда, телеведуча ньюйоркського каналу ч. 10 „ABC/Fox 23” в Олбані. Вони згадали свої спільні танцювальні переживання, які почалися в Академії танців Роми Прийми Богачевської (РПБ).

Надвечір глядачі почали сходиться на головну програму, яка відбувалася на нижніх схилах Союзівки поза басейном. Дехто сидів на білих кріслах, уставлених рядами для глядачів, а дехто просто на коцах, які вкрили трав'яні пагорби понад тенісовими площадками.

Як звичайно, почесна сторожа Українських Американських Ветеранів (УАВ) внесла прапори для національних гимнів (гляди бічну панель). Впродовж концерту всі п'ятеро жінок-вокалістів співали на найвищому професійному рівні та могли б виступати на якій небудь світовій сцені. А майстри церемонії, А. Добрянський і Л. Кульбіда, знову гладко провадили програмою.

Х. Явдошняк та А. Косачевич повторили свої виступи з гала-зібрання, представляючи широку різноманітність мистецьких точок, за що обидвоє отримали щедри оплески публіки (гляди бічну панель).

Також брала участь в концерті Юлія Бусько, палка співачка зі жвавим голосом, яка в минулому виступала на Союзівці. Вона була фіналістом вокального конкурсу на фестивалі „Червона Рута” в Україні. Тепер вона відспівала цю відому пісню композитора Володимира Івасюка („Червона Рута”), а також „Пісні сміливих дівчат” і „Намалюю тобі зорі”. В інтерв'ю для „Українського Тижденька” вона жалкувала, що, на її погляд, в багатьох піснях на конкурсі „Евробачення” спостерігається регрес. Тверде ядро репертуару Ю. Бусько творять українські пісні, і вона була в захваті від того, що її восьмимісячний синочок міг почути їх того вечора.

І. Лончина також вже виступала на Союзівці. Вона є динамічним виконавцем і любить зближуватись до

публіки. Також любить складати власні пісні та вже випустила чотири альбоми. Ще від першої кляси, пісня завжди була в неї на устах. Вона розповіла авторові цього допису, що її пісні є „дітьми Божими”, розмовою з Богом і світлом для всіх людей. „Це моя Україна” і „Давай запалимо зірки” є її оригінальними піснями.

Також на концерті виступала Аничка, пристрасна вокалістка лемківського походження. На гала-зібранні вона згадала польську операцію „Вісла” 1947 року, яка силою виселила її предків і тисячі українців з їхніх прадідних земель. Центральною частиною її репертуару творять її улюблені лемківські пісні, разом з баладами і „поп” піснями. Найбільше сподобалася публіці її помітна синкопована „Кучері”. Під час своїх виступів, вона часто присвячує дохід з концертів пораненим українським воїнам. Збройні Сили України відзначили її посвяту. Будучи модним виконавцем, вона супроводжує свої пісні виразними рухами та жестами.

Л. Чермак, замінивши українські степові лошата на американські дикі коні, вийшов на сцену в своєму символічному ковбойському капелюсі, щоб відспівати свої пісні стилю „кантрі”, які написали він і його дружина Наталія. Особливо захопила публіку одна пісня, де слово „Тенесі” звучно пасувало до слів „ці пісні”.

Танцювальна школа-студія РПБ завжди гордиться тим, що поєднує промовисту хореографію з автентичними й блискучими костюмами. Цього року виконавці представили волинські танці (хореографія – Орlando Пагана та його дружини Ляриси), лемківський танець (хореографія Ані Богачевської) і завжди популярні „Привіт” та „Гопак”. Особливою насолодою було бачити елегантну червоно-чорну хореографію Стефана Цалки „Для Роми з любов'ю”, в якій було чудове сольо Мариси МакДональд (гляди бічну панель), щоб більше дізнатися про школу-студію РПБ.

Гремо – це актор і співак Алекс Грамаковський. Він народився в Білорусі, став чемпіоном з армреслінгу і бодіблінгу, виступав в українських фільмах, рекламах та телевізійних програмах. У 2015 році він приїхав до США, де вивчив українську мову і почав виступати на українських фестивалях. На Союзівці, як і в інших виступах, його жваві пісні притягують увагу глядачів.

Фестиваль закінчився забавою під звуки оркестри „Браття з Прикарпаття”.

(Переклад Лев Іваськів)

Романтика нації...

(Закінчення зі стор. 6)

письменники і поети в особистому житті дотримувалися тих моральних принципів, які проголошували у своїх творах. „Звичайно, – писала вона, – життя одне, а творчість – друге, але для мене незрозуміло, як можна виголошувати якісь ідеї і не служити їм”. Для безкомпромісної поетки це було неприпустимо. „Життя є гарне, але яке тяжке! – зізнавалася О. Теліга в листі до подруги. – Особливо для людей, які не вміють пристосуватися до нього. Для людей абсолютно чесних. Але все ж, яке щастя бути дійсно чесними”.

Протягом 1939-1941 років О. Теліга перебувала у Кракові. Тут у грудні 1939 року поетеса зустрілася з Олегом Ольжичем, вступила в ОУН, де почала активно працювати в Культурній референтурі Проводу ОУН. Поетеса дотримувалася думки, що література бездержавної нації мусила взяти на себе розв'язання громадсько-політичних проблем. Водночас поети-емігранти пильнували, аби мистецтво не перетворилося на агітаційний плякат. Про це, зокрема О. Теліга писала у статті „Прапори духа”, спрямованої проти зловживання агітаційними матеріалами. Тогочасна публіцистика засвітила яскраве гроно імен, лідерами серед яких були Д. Донцов і О. Теліга. У статті „До проблеми стилю” публіцистка окреслила риси нової естетики як активного творця майбутнього життя: „Романтика нації, романтика змагань, романтика життя”.

Головна мета, що її ставила О. Теліга у своїх блискучих публіцистичних виступах, як і в ліриці – будити національну свідомість, виховувати почуття гідності. Особливо яскраво ця теза пролунала у статті „Партачі життя”: „Чим вищий п'єдестал побудуємо для тих, що стали символом наших визвольних змагань, тим далі падатиме роз'яснювальне світло від цього символу – тим ширші маси будуть бачити яскравий дороговказ для свого життя і для своєї боротьби”.

Як духовний заповіт нації звучать слова письменниці у статті „Сила через радість”: „Перед нашою молоддю стоїть блискуче завдання – стати батьками майбутнього своєї нації”. Розкол в ОУН О. Теліга сприйняла як загальнонаціональну і свою особисту трагедію, залишившись у середовищі під проводом полковника Андрія Мельника.

Після початку Другої світової війни в липні 1941 року в складі похідних груп ОУН разом з У. Самчуком нелегально перейшли кордон. У листах О. Теліги, написаних в роки

війни, можна знайти безліч унікальних фактів, що проливають світло на тогочасну атмосферу. За листами, які писала вона чоловікові, коли поверталася разом з У. Самчуком в Україну як член ОУН, співробітник Культурної референтури цієї організації, можна встановити маршрут їхнього пересування, дату та обставини переходу кордону на річці Сян, дізнатися про людей, які сприяли їм у цьому.

22 жовтня 1941 року поетеса нарешті дісталася омріяного Києва, куди так прагнула потрапити. Попри небезпеку, мельниківці заснували Українську національну раду. Оунівців не лякали труднощі, про що дізнаємося з листа О. Теліги від 15 січня 1942 року в Прагу до Олега Лащенка, співробітника Культурної референтури ОУН: „Вітри віють безперестанку. Мороз такий, що всі ми ходимо, як на святі Миколи. Але за цим снігом і вітрами відчувається вже яскраве сонце і зелена весна”. Як член Культурної референтури, О. Теліга створила Спільку письменників, переважно з початківців, адже чимало письменників зазнали репресій у 1930-их роках. Ті ж, кому пощастило врятуватися, опинилися під час війни в евакуації. В той же час поетка і публіцистика редагувала додаток „Література і мистецтво” при газеті „Українське слово”, який почав виходити під назвою „Літаври”. Своім принципам ніколи не зраджувала – продовжувала працювати на утвердження національної свідомості, почуття гідності.

Не друкувала твори, що вихваляли гітлерівський режим, засуджувала подібні панегірики: „Це, мабуть, ті ж самі писаки, що й Сталінові щедрували”. Звісно, гітлерівці не могли пробачити такої зухвалості. Після невдалих спроб приборкати „Літаври” на початку 1942 року їх закрили. Невдовзі гітлерівці влаштували справжній терор, розпочалися арешти серед українських націоналістів. О. Ольжич умовляв О. Телігу залишити місто, але вона категорично заявила: „Я з Києва вдруге не поїду”. Знаючи про масові арешти українців 7 лютого і про те, що гестапо влаштувало засідку в приміщенні Спільки письменників на Трьохсвятительській вулиці, вона 9 лютого пішла на чергове засідання, де й була заарештована. Безкомпромісна, мужня, а ще – жіночна та елегантна. Свій фатальний вибір вона зробила задовго до смерті, задекларувавши, що мистецтво й життя – неподільні. О. Телігу розстріляли в Бабиному Яру 21 лютого 1942 року. Тоді ж і збулося її пророче передбачення: „Я палко мрію до самого рання, щоб Бог зіслав мені найбільший дар – гарячу смерть, не зимне умирання”.

ARKA

Вишиванки, хустки, нитки, тканина до вишивання, рушники, коралі, пояси, кераміка, різьба

89 East 2nd St., New York, NY 10009

Tel.: 212-473-3550

МИХАЙЛО КОЗЮПА
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
MICHAEL KOZIUPA
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

973-723-4387

mkoziupa@outlook.com

ОКСАНА СТАНЬКО
Ліцензований продавець
Страховання Життя
OXSANA STANKO
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

Tel.: 908-872-2192

email: stankouna@optimum.net

LAW OFFICES OF ZENON B. MASNYJ, ESQ.

In the East Village since 1983

Serious personal injury, real estate for personal and business use, representation of small and mid-size businesses, divorce, wills and probate (New York matters only).

(By Appointment Only)

140 Second Avenue
New York, NY 10003

212-477-3002

zblasnyj@verizon.net

If 212-477-3002 landline busy,
please call 201-247-2413

DNIPRO LLC.

ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ ТА КОНТЕЙНЕРИ В УКРАЇНУ

Туристичні послуги: авіаквитки в Україну та інші країни • Пересилка пакунків, автомобілів та контейнерів в Україну та інші країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки

ROSELLE, NJ
645 W 1st Ave.
Tel.: 908-241-2190
888-336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave.
Tel.: 973-916-1543

PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: 215-969-4986
215-728-6040

НОВІ ВИДАННЯ

Роки не вгамовують пошук

Левко Хмельковський

Андрій Медведів. „Стежинами незбагненої долі. Від Пожні до Міннеаполіса“. Львів. Видавництво Львівської політехніки. 2020. 348 стор.

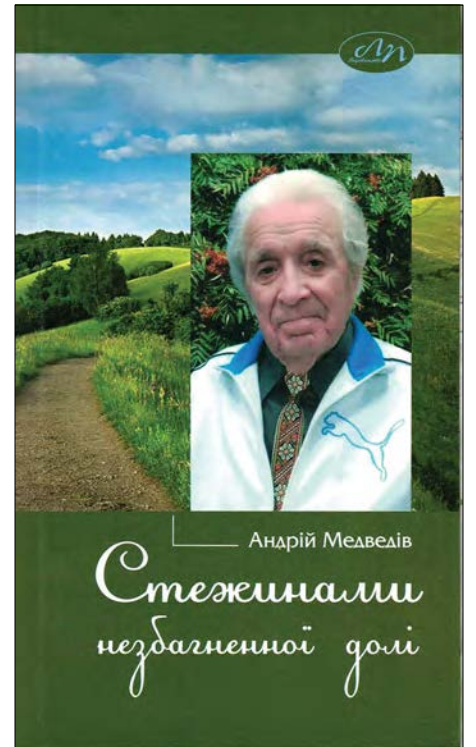
Автор цієї розповіді про життєві шляхи українця народився 1923 року на Сумщині, в родині священника о. Романа, закатованого більшовиками у 1938 році. Отже, А. Медведів крізь усі роки життя в СРСР ніс тавро сина „ворога народу“, що позначалося на всіх спробах навчання і професійної праці. А час був нелегкий – винищення села колективізацією і Голодомором, жахття Другої світової війни. Вдова священника ростила трьох дітей і шукала непевного прихистку на Донбасі. Коли почалася війна з Німеччиною, Андрій спробував потрапити спершу до авіаційного, потім до піхотного училища, але перешкодою була батькова доля. Став помічником матері у здобутті злиднених харчів. Безнадія змусила сім'ю поїхати на Волинь, звідки Андрій з трьома ровесниками став пробиратися крізь лінію фронту на схід.

На кожного з втікачів у радянському війську чекала окрема глибока яма, яка служила за в'язницю на час тривалих допитів. Радянські контрозвідники могли їх розстріляти як шпигунів, але вислали у спецтабір НКВД поблизу Москви для подальшої перевірки, а насправді для використання як примусових робітників на будовах. Випустили у липні 1945 року.

Подальша оповість викликає не лише здивування, а й захоплення силою волі українського юнака, його прагненням здобути освіту, здатністю до творчого пошуку. Ось короткий перелік спроб, поразок і здобутків. Довелося знову складати іспити за середню школу, щоб стати студентом англійського відділення Львівського університету, з якого А. Медведіва відрахували з четвертого курсу „за ухиляння від священного обов'язку із захисту нашої соціалістичної батьківщини в роки „Великої вітчизняної війни“, за приховання ворожої діяльності одного з ворогів українського народу“. „Ворогом“ виявився студент Зіновій Білик, який жив у тій же кімнаті гуртожитку й був засуджений на 10 років. Після численних поневірянь А. Медведів став студентом Хар-

ківського університету, де він вивчав французьку і німецьку мови. Саме як знавець кількох мов виявився потрібним у патентній службі одного з важливих московських підприємств, де вивчив також японську мову. Але у Москві український фахівець став небажаним, і довелося йому 1980 року повернутися до Львова, де він працював поза штатом в бюро перекладів.

У вересні 1991 року він повернувся до Москви на посаду доцента гуманітарного університету. Життя в Росії знову стало важким, і А. Медведів з сином Тарасом удався до „човникових“ торговельних поїздок до Польщі. Їздили 15 разів. У 1997 році на запрошення рідні виїхали до США, де життя лише у переказах видається казковим. 74-річний емігрант пішов до праці та навчання. У 2006 році він закінчив Міннесотський державний університет як бакалавр наук. І було йому вже 83 роки. На цьому наука не припинилася, у 2012 році він видав у Львові „Українсько-англійсько-японський розмовник“, а у Києві „Особливості перекладу японських науково-технічних текстів українською мовою“, загалом написав понад 120 наукових праць.

У книзі описані численні подорожі автора світом і особливо виділено життя українських громад, тепло згадано тижневик „Свобода“ та „Альманах Українського Народного Союзу“.

А. Медведів написав до „Свободи“: „Якщо хтось зацікавиться книжкою, я готовий відповісти на всі питання чи зауваження. Адреса: Andriy Medvediv, 1300 Valley View Rd., Apt. 249, Eden Prairie, MN 55344.“

Видали книжку про волонтерство

Георгій Лук'янчук

КИЇВ. – 16 березня в Інформаційно-виставковому центрі Майдану відбулася презентація нового видання Українського інституту національної пам'яті, книги Наталки Позняк-Хоменко „Волонтери: сила небайдужих“. Презентацію приурочили до Дня добровольця, який відзначався 14 березня, коли в 2014 році перші люди з Майдану пішли на війну. Книга стала продовженням серії видань Інституту про сучасну російсько-українську війну. До неї увійшли 28 історій про різні напрями волонтерської діяльності, пов'язані з російсько-українською війною.

У презентації взяли участь волонтери, чії історії ввійшли до книги:

засновниця волонтерської сотні „Добровольці“ Наталя Воронкова, очільниця Тернопільського штабу „Самооборони Майдану“ в 2014-2016 роках Лілія Мусіхіна, співзасновник волонтерського проекту „Аеророзвідка“ Натан Хазін, президентка мистецької агенції „Територія А“ Анжеліка Рудницька, виконавча директорка громадської організації „Крим з Україною“ Іванна Поровська, координаторка соціальної ініціативи „Крамничка добра“ Олена Сотничек, волонтерка, авторка книги „Доця“ Тамара Горіха Зерня, волонтерка з Донецька, прототип головної героїні книги „Доця“ Наталія Герасименко та засновник фонду соціальних іновачій „3 країни в Україну“ Денис Блощинський.

Авторка книжки Наталка Позняк-Хоменко. (Фото: Георгій Лук'янчук)

Книга розповідає про волонтерство, як суспільне явище, що потужно заявило про себе з 2014 року,

коли свідомі громадяни долучились до розбудови та забезпечення українського війська.

Відкриття виставки в Центрі ім. Митрополита Андрея Шенцицького.

Відкрили виставку...

(Закінчення зі стор. 13)

Церква і якої допомоги вона потребує. Подальші контакти були надзвичайно інтенсивними, про що і розповідає наша виставка“.

Умовно фотовиставку можна поділити на кілька періодів: взаємини Івана Павла II з вірними УГКЦ в діаспорі, його виступи на захист переслідуваної в СРСР Церкви, внесок у справу легалізації УГКЦ в радянській Україні, відзначення 1000-ліття Хрещення України-Руси, 400-ліття Берестейської унії (1596-1996), пастирська візита до України 2001 року.

Відділ інформації УКУ

Ректором УКУ...

(Закінчення зі стор. 12)

Німеччині та країнах Скандинавії Богдан Дзюрах, почесна сенаторка УКУ, засновниця One Philosophy Group Наталія Попович, президент Американської торговельної палати в Україні, голова Номінаційного комітету Андрій Гундер.

З вересня 2013 року, після призначення Владика Б. Гудзяка на служіння у Паризькій єпархії св. Володимира Великого, о. Б. Прах перейняв відповідальність за університет як виконувач обов'язків ректора. У 2016 році о. Б. Праха обрали на першу каденцію ректорства.

Відділ інформації УКУ

МИСТЕЦТВО

Мистець зазнав переслідувань

Олександр Костирко

ЧЕРКАСИ. – 3 15 червня в художньому музеї відкрили виставку „Революція свідомості“, присвячену пам'яті художника Володимира Крамаренка (1942-2020).

Мистець народився в Мелітополі, після отримання освіти в Московському заочному університеті мистецтв працював художником-оформлювачем, вчителем малювання та креслення. Енергійній натурі мистця цього було замало і він здобув професію художника-дизайнера в Академії мистецтв в Ризі, 30 років працював в Інституті естетики в Мінську на посаді головного художника-дизайнера-архітектора з „малих форм“ та займався благоустроєм площ, парків

та вулиць в столиці Білорусі, брав участь у всесоюзних та міжнародних виставках плякатів, був прийнятий до Спілки художників СРСР.

За серію робіт на політичну тематику зазнав утисків з боку радянської влади та її силових структур. Був виключений з Академії мистецтв та Спілки художників, було знищено всі „неполіткоректні твори“. Та це не зламало художника, він переїхав до Черкас й захопився символізмом та сюрреалізмом.

Проживаючи в Херсоні і працюючи головним художником Херсонського національного технічного університету, художник в своїх творах шукав відповіді на питання „Хто ми, куди йдемо?“.

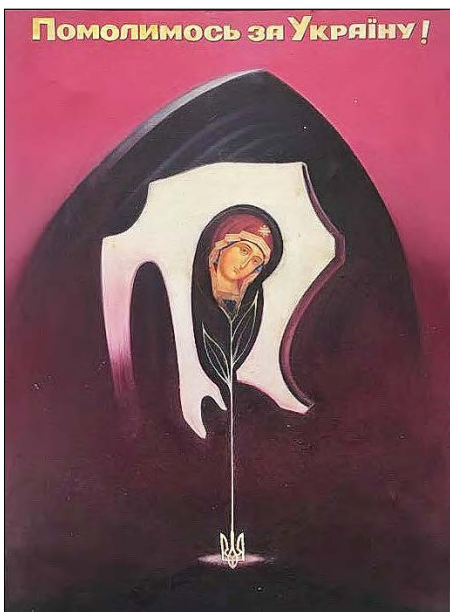
На відкритті виставки прийшли донька мистця з сім'єю, старша сестра та багато черкасців, які знали про роботи автора. Виставка діятиме до 15 липня.

Володимир Крамаренко. „Глухий кут“

Володимир Крамаренко. „Голодомор“

Володимир Крамаренко. „Прозрійте, люди, день настав!“

Володимир Крамаренко. „Врятуй і збережи“

Володимир Крамаренко. „Автопортрет“

Виставка народних майстрів

Олександр Костирко

ЧЕРКАСИ. – 11 липня в обласній бібліотеці для юнацтва ім. Василя Симоненка відкрито виставку „З минулого у майбутнє“ майстрів-аматорів декоративно-прикладного мистецтва Мошнівської територіальної громади, яка проводиться в рамках обласного мистецького проєкту „Майстри-аматори Черкащини“. Він започаткований відділом фольклору та етнографії обласного центру народної творчості та культурно-освітньої роботи.

На виставці представлені роботи майстринь з Мошен Катерини Лось – вишивка, в'язання гачком та Світлани Царенко – роботи в техніці декупаж, тематичні сувеніри. Катерина Савченко з Тубільців виставила свої картини, вишиті бісером. На картинах Семена Дробиша більше квітів, а його донька Анжела Дробиш демонструє ляльки-мотанки, картини з насіння та монет.

Свої роботи показала мошнівська династія художників-аматорів чотирьох поколінь Прожогів – батька Володимира, сина Василя, онуки

Володимир Прожога. „Мошни старі“

Відкриття виставки. Перша зліва – Наталія Некраса. (Фото: Олександр Костирко)

Вікторії та наймолодшого учасника п'ятирічного правнука Івана.

Виставку відкрили завідувачка відділу читальних залів обласної бібліотеки для юнацтва ім. В. Симоненка Катерина Вербівська, яка розповіла про важливість подібних виставок у вихованні молоді.

З вітальним словом виступила провідний методист відділу фольклору та етнографії обласного цен-

тру народної творчості, членкиня Національної спілки майстрів народного мистецтва України Наталія Некраса. Вона подякувала за допомогу в створенні виставки начальникові відділу культури, молоді та спорту Мошнівської територіальної громади Олесі Гаврилюк та завідувачій мошнівським музеєм Тараса Шевченка Ганні Грицик, які зібрали на виставку твори майстрів свого села.

Пошукую україномовну няню для 20-місячного хлопчика, 5 днів на тиждень в околиці Випані, Н. Дж. Телефонувати після год. 4:30 по пол. Наталя, 973-769-1758

Пошукую жінку до опіки старшої особи в околиці Вашингтону, ДК. Праця з проживанням. Просимо звертатися до Марійки Юрах, marika.jurach@gmail.com

Розклад...

(Закінчення зі стор. 4)

Велоспорт, ВМХ. Фрістайл. Чоловіки, жінки

Теніс. Чоловіки, одиночний фінал. Жінки, парний фінал. Змішаний парний фінал

Вітрильний спорт. Медальні гонки в Laser – чоловіки і жінки

Стрибки у воду. Жінки, 3 м, індивідуальні стрибки

Спортивна гімнастика. Чоловіки – вільні вправи, кінь. Жінки – опорний стрибок, бруси

Фехтування. Чоловіча рапіра, команда

Легка атлетика. Чоловіки – 100 м, висота. Жінки – потрійний стрибок (Ольга Саладуха)

Важка атлетика. Жінки – 76 кг

Бадмінтон. Жінки.

2 серпня (22 комплекти медалей)

Кульова стрільба. Чоловіки, гвинтівка, 50 м з трьох положень (Сергій Куліш, Олег Царьков). Чоловіки, пістолет, 25 м

Легка атлетика. Чоловіки – стрибки у довжину. Жінки – 100 м/б

Вітрильний спорт. Медальні гонки в 49er – чоловіки і жінки

Бадмінтон, жіночі пари

Велоспорт, трек. Жіночий командний спринт

Важка атлетика. Жінки – 87 кг

Спортивна гімнастика. Чоловіки – опорний стрибок (Ігор Радівілов), кільця. Жінки – вільні вправи

Кінний спорт. Триборство, особиста і командна першість

Спортивна боротьба. Жіноча боротьба – 76 кг (Алла Белінська). Греко-римська боротьба – 60 кг, 130 кг

Легка атлетика. Чоловіки – 3000 м/б. Жінки – 5000 м, диск

Важка атлетика. Жінки – понад 87 кг

Бадмінтон. Чоловіки.

3 серпня (24 комплекти медалей)

Легка атлетика. Чоловіки – 400 м/б. Жінки – довжина (Марина Бех-Романчук)

Гребля на байдарках і каное. Чоловіки – К-1 1000 м, С-2 1000 м (Павло Алтухов/Дмитро Янчук). Жінки – К-1 200 м, К-2 500 м

Бокс. Жінки, 57 кг

Вітрильний спорт. Медальні гонки в Finn у чоловіка і Nacra 17

Стрибки у воду. Чоловіки, 3 м, індивідуальні стрибки

Велоспорт, трек. Чоловік командний спринт, жіноча гонка переслідування

Бокс. Чоловіки, 69 кг

Спортивна гімнастика. Чоловіки – бруси, перекладина. Жінки – колода

Спортивна боротьба. Жіноча боротьба – 68 кг (Алла Черкасова). Греко-римська боротьба – 77 кг, 97 кг

Легка атлетика. Чоловіки – жердина. Жінки – 200 м, 800 м, молот (Ірина Климець, Ірина Новожилова)

Важка атлетика. Чоловіки – 109 кг.

4 серпня (17 комплектів медалей)

Плавання. Жіночий марафон, 10 км

Легка атлетика. Жінки – 400 м/б

Скейтбордінг. Жінки, парк

Бокс. Чоловіки, 81 кг

Вітрильний спорт. Медальні гонки в 470 – чоловіки і жінки

Велоспорт, трек. Чоловіча гонка переслідування

Спортивна боротьба. Жіноча боротьба – 62 кг (Ірина Коляденко). Греко-римська боротьба – 67 кг, 87 кг (Жан Беленюк)

Легка атлетика. Чоловіки – 200 м, 800 м, молот (Гліб Піскунов, Михайло Кохан, Михайло Гаврилюк). Жінки – 3000 м/б

Кінний спорт. Конкур, особисті змагання

Артистичне плавання. Дует (Марта Федіна/Анастасія Савчук)

Важка атлетика. Чоловіки – понад 109 кг

5 серпня (27 комплектів медалей)

Плавання. Чоловічий марафон, 10 км

Легка атлетика. Чоловіки – 110 м/б, ходьба 20 км (Едуард Забуженко, Назар Коваленко, Іван Лосев), потрійний стрибок, ядро

Скейтбордінг. Чоловіки, парк

Гребля на байдарках і каное. Чоловіки – К-1 200 м, К-2 1000 м. Жінки – С-1 200 м, К-1 500 м

Бокс. Чоловіки, 57 кг (Микола Буценко)

Стрибки у воду. Жінки, 10 м, індивідуальні стрибки (Софія Лискун)

Велоспорт, трек. Чоловічий омніум, жіночий кейрінг

Карате. Ката жінки. Куміте чоловіки до 67 кг, жінки до 55 кг (Анжеліка Терлюга)

Скелелазіння. Комбайн, чоловіки

Спортивна боротьба. Жіноча боротьба – 57 кг (Аліна Грушина), 86 кг

Легка атлетика. Чоловіки – 400 м, десятиборство. Жінки – ходьба 20 км (Людмила Оляновська), семиборство

Гокей на траві, чоловічий фінал

Настільний теніс. Жінки, командний турнір.

6 серпня (23 комплекти медалей)

Легка атлетика. Чоловіки – ходьба 50 км (Іван Банзерук, Мар'ян Закальницький, Ігор Главан)

Пляжний волейбол, жіночий фінал

Футбол, жіночий фінал

Бокс. Чоловіки, 91 кг

Сучасне п'ятиборство, жінки

Велоспорт, трек. Чоловічий спринт, жіночий медісон

Карате. Ката чоловіки. Куміте чоловіки до 75 кг (Станіслав Горун), жінки до 61 кг

Скелелазіння. Комбайн, жінки

Спортивна боротьба. Жіноча боротьба – 53 кг. Вільна боротьба – 74 кг, 125 кг (Олександр Хоцяновський)

Легка атлетика. Чоловіки – 5000 м, естафета 4x100. Жінки – 400 м, 1500 м, естафета 4x100 (Україна), спис, жердина

Гокей на траві, жіночий фінал

Настільний теніс. Чоловіки, командний турнір.

7 серпня (34 комплекти медалей)

Гольф. Особиста першість, жінки

Легка атлетика. Марафон, жінки

Веслування на байдарках і каное. Чоловіки – С-1 1000 м (Павло Алтухов), К-4 500 м. Жінки – С-2 500 м (Анастасія Четверикова/Людмила Лузан), К-4 500 м

Пляжний волейбол, чоловічий фінал

Баскетбол, чоловічий фінал

Бокс. Фінал. Чоловіки, 52 кг, 75 кг. Жінки 51 кг, 69 кг

Карате. Куміте чоловіки понад 75 кг, жінки понад 61 кг

Сучасне п'ятиборство. Чоловіки

Стрибки у воду. Чоловіки, 10 м,

індивідуальні стрибки (Олексій Середа)

Художня гімнастика. індивідуальне багатоборство

Велоспорт, трек. Чоловічий медісон

Водне поло. жіночий фінал

Спортивна боротьба. Жіноча боротьба – 50 кг (Оксана Лівач).

Вільна боротьба – 65 кг, 97 кг

Легка атлетика. Чоловіки – 1500 м, естафета 4x400 м, спис. Жінки – 10000 м, естафета 4x400 м (Україна), висота (Ярослава Магучіх, Юлія Левченко, Ірина Геращенко)

Кінний спорт. командний конкур

Бейсбол

Артистичне плавання. Команда (Україна)

Футбол, чоловічий фінал

Гандбол, чоловічий фінал

Волейбол, Чоловічий фінал.

8 серпня (13 комплектів медалей)

Легка атлетика. Марафон, чоловіки (Олександр Ситковський, Микола Нижник, Богдан-Іван Городиський)

Велоспорт, трек. Чоловічий кейрін, жіночий спринт, жіночий омніум

Художня гімнастика. групове багатоборство

Баскетбол, жіночий фінал

Волейбол, жіночий фінал

Бокс. Чоловіки – 63 кг, понад 90 кг. Жінки – 60 кг, 75 кг

Гандбол, жіночий фінал

Водне поло, Чоловічий фінал.

MONUMENTS
Oblast Memorials Co.
 PO Box 746, Chester, NY 10918
Tel : 845-469-4247
Custom Designed Quality Monuments
 Serving NY/NJ/CT Cemeteries
 e-mail: oblastmemorialsco@gmail.com
 web site: www.oblastmemorials.com
 BILIBGUAL HOME APPOINTMENTS

LYTWYN & LYTWYN
 UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
 Theodore M. Lytwyn, Manager
 NJ Lic. No. 3212
AIR CONDITIONED ROOMS
 Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА
 Our services are available anywhere in New Jersey.
 Також займаємося похоронами на цвинтарі в С. Бавнд Бруку і перенесенням тлінних останків з різних країн світу.
UNION FUNERAL HOME
 1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
 UNION, NJ 07083
 908-964-4222 • 973-375-5555
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА
 УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
 Займається похоронами в **BRONX, BROOKLYN, NEW YORK** і околицях
ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
 Родина **ДМИТРИК**
Peter Jarema Funeral Home, Inc.
 129 EAST 7th STREET
 NEW YORK, N. Y. 10009
(212) 674-2568

KULINSKI MEMORIALS
 809 SOUTH MAIN STREET • MANVILLE, NJ 08835
 Tel. 800-458-5467 • 908-722-3130 • Fax 908-253-0027
KulinskiMemorials@msn.com • KulinskiMemorials.com

- Служить українській громаді понад 60 років
- Понад 40 кольорів граніту до вибору
- Гравюри на замовлення
- Консультації вдома за домовленням
- Обслуговує клієнтів у трьох штатах (NJ, NY, PA)
- 5 хвилин від Українського цвинтаря св. Андрія у С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

VARSHAVSKY MONUMENTS
 1152 Route 10 West, Suite N, Randolph, NJ 07869
862-219-5344
 E-mail: VarshavskyMonuments@gmail.com

ПАМ'ЯТНИКИ — **МАВЗОЛЕЇ**
 Великий вибір граніту • Індивідуальний дизайн
 Гравірування на граніті • Керамічні фотографії на пам'ятники
 Замовлення, виготовлення і встановлення в штатах NJ/NY/PA

Дорогі читачі!

„Свобода“ приймає привітання з нагоди

30-ї Річниці Незалежності України

Запрошуємо всіх зацікавлених, громадські організації
і підприємства надсилати свої привітання

до 10 серпня 2021 року

Спеціальні ціни на привітання:

1/8 сторінки - 50 дол. 1/2 сторінки - 200 дол.
1/4 сторінки - 100 дол. 1 сторінка - 400 дол.

У привітаннях можна висловити подяку і пошану до тих рідних, близьких і знайомих, котрі прислужилися до досягнення незалежності; включити уривки з Ваших найулюбленіших віршів; висловити побажання щодо дальшого шляху України.

Просимо надсилати привітання на адресу:

Svoboda, 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Тел.: (973) 292-9800 дод. 3040 • e-mail: advertising@ukrweekly.com

ПОДОРОЖІ

Замок в Олиці

Сучасний вигляд замку в Олиці (Фото: Юлія Дудник)

Олександр Толпигін

З Луцька, обласного центру Волині, до селища міського типу Олики – всього 40 кілометрів. Селище розкинулось по берегах річки Путилівки. За переказами, назва селища походить від слова „лико“ – дерев'яна

кора, з якої робилося найуживаніше в минулому взуття – постолі. Олика була відома своїми ярмарками, і поліщуки привозили сюди лико й постолі, тому люди говорили: „Деражня на глечики, Клевань на злидні, Олика на лико“.

Олицький замковий комплекс в пляні має вигляд квадрату, розміром 100 на 120 метрів, утворений насипними валами з чотирма кутовими бастіонами. Колись на цих бастіонах стояли дозорні башти. Рів був облицьований цеглою.

Найбільшою будовою комплексу був замок з північного боку Ринку. Замковий двір по периметру був забудований цегляними корпусами. Три корпуси – двоповерхові, а четвертий, палац, – триповерховий.

Згідно публікації Даріюша Хаєвського в польській „Газеті Любуській“: „Це була найбільша магнатська резиденція на Волині. Перша згадка з'явилася в документах 1149 року. Спершу це було руське поселення, яке потім стало столицею князівства, коли Анна з Кишків вийшла за Яна Радзивіла й у посаг дістав Олику. Першим князем Олики і Несвіжу став Миколай „Чорний“ Радзивіл“.

Будівництво первинного мурованого замку було закінчено 1564 року. Спершу він був укріпленням, але у 1740-1760 роках замок перебудував на палац князь Михал Радзивіл, прозваний Рибенком.

У XVIII ст. замок втратив оборонну функцію і його перебудували на палац в барокових формах.

Під час війни 1812 року тут розміщувався госпіталь російської армії. На жаль, палац і його коштовності дуже постраждали під час Першої світової війни. Польща намагалася відновити палац. Останній спадкоє-

(Закінчення на стор. 19)

Замок в Олиці. Малюнок Наполеона Орди (1870-ті роки).

THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION SEEKS CANDIDATES FOR ITS NEW CORPORATE GOVERNANCE STRUCTURE

At the next quadrennial convention in May 2022 the Ukrainian National Association will elect the following:

President/CEO
Board of Directors
Audit Committee
Fraternal Advisory Board

Candidates should possess proven governance and executive leadership skills and experience. Desired qualities and talents include executive leadership, experience in business management and an ability to think across all disciplines relevant to the UNA.

All candidates must be UNA members in good standing. A full position profile and instructions for applying are on-line at <https://unainc.org/una/leadership-position-openings/>.

The completed forms and a copy of the nominee's detailed Resume and a short statement as to why the nominee would be an excellent candidate must be sent via certified mail on or before October 31, 2021 to:

Ukrainian National Association, Inc.
Attn: Mr. Stefan Kaczaraj, President
2200 Route 10
PO Box 280
Parsippany, NJ 07054

ПОДОРОЖІ

У гостях у Заньковецької, Куліша і Миклухо-Маклая

Георгій Лук'янчук

За сприяння департаменту культури і туризму, національностей та релігій Чернігівської обласної адміністрації (керівник Олександр Левочко) відбулася прес-тура журналістів київських видань до Меморіального музею Марії Заньковецької в селі Заньки Ніжинського району та до Історико-меморіального музею-заповідника Пантелеймона Куліша „Ганнина пустинь“.

4 серпня 1854 року в селі Заньків народилася акторка М. Заньковецька, грою котрої драматург Марко Кропивницький був настільки зворушений, що після однієї з репетицій заплакав, зняв бірюзовий перстень і вдягнув їй на палець зі словами: „Заручаю тебе, Марусю, зі сценою“, та про котру композитор Петро Чайковський висловився сакраментально, даруючи їй на сцені лавровий вінок із написом „Безсмертній від смертного“.

А 7 серпня 1819 року Чернігівщині народився П. Куліш, автор першого українського історичного роману „Чорна рада“, укладач абетки україн-

ського правопису, перекладач на українську мову Біблії, друг і соратник в українській справі Тараса Шевченка і фізика, публіциста та перекладача Івана Пулюя, винахідника „рентгенівських“ променів.

Меморіальному музеї М. Заньковецької директорка Ольга Новак розповіла про романтичні і захоплюючі історії з життя і творчості геніяльної акторки, а в Історико-меморіальному музеї „Ганнина пустинь“ на гостей очікували дві хати цікавих музейних експозицій і легендарна Алея закоханих, що веде місця останнього спочинку П. Куліша та дружини Олександри Білозерської, яка згодом стала письменницею Ганною Барвінок.

Ми потрапили в розпал святкування 201-го дня народження П. Куліша. Заупокійну молитву відправили три священики Чернігівської єпархії Православної Церкви України, перед відвідувачами музею виступили з патріотичними піснями сучасні виконавці, капеля бандуристок та фолкльорний колектив.

П. Куліш з дружиною оселився в Мотронівці в 1883 році. Саме на хуторі письменник перекладав Вільяма Шекспіра, Гайнріха Гайне, Йоганна-Вольфганга Гете, завершив працю „Отпадение Малоросии от Польши“.

П. Куліша переслідувала царська поліція та цензура, більшовицька влада затаврувала проукраїнського письменника й видавця званням „буржуазного націоналіста“ без права друкування його праць десятиліттями.

Лише з 2000 року стараннями тодішнього голови Верховної Ради України Івана Плюща поблизу поховання подружжя Кулішів у Мотронівці поставили знак про спорудження музейного

комплексу. Відтворені два будинки. В одному народилася, жила і стала на весільний рушник О. Білозерська.

Друга будівля „Піддубня“ — реконструкція хати Кулішів, побудованої у 1877 році, на сволюку якої був напис: „За доброю порадою своєї дружини побудував Пантелеймон Куліш“.

Поруч є панорамна скульптурна композиція, що зображує П. Куліша й О. Білозерську. Трохи далі – Алея кохання: доріжка, що під кронами височезних лип і дубів веде до відкритих, ніби у вічність, дерев'яних воріт. За тими воротами – могили П. Куліша, Ганни Барвінок і її брата Василя Білозерського. Поряд – капличка Пантелеймона Цілителя, на честь якого отримав ім'я знаменитий письменник.

Серед раритетних речей хати Куліша – мармуровий умивальник зі старезним дзеркалом, у яке дивилися Тарас Шевченко, Леся Українка, Марко Вовчок. Про все це розповіла відвідувачам наукова співробітниця музею Алла Богдан.

У Куліша на хуторі було дуже заможне господарство, яке, на відміну від літератури, його непогано годувало, але більшість цих доходів він віддавав на користь української справи, і цю благородну традицію згодом успішно продовжив найвидатніший меценат вже ХХ ст. Євген Чикаленко, котрий, маючи великі маєтки, підтримував багатьох українських інтелектуалів, наслідуючи Кулішеве: „Оддай усе за Україну.“

Портрет мандрівника-мореплавця Миколи Миклухо-Маклая в музеї „Вітрила Миклухо-Маклая“.

Оттоді покажеш, що її любиш!“.

Журналістська братія змогла долучитись після музейного комплексу „Ганнина Пустинь“ до оглядин ще однієї туристичної перлини історичної Чернігівщини – Національного історико-культурного комплексу „Гетьманська столиця“ в Батурині, який вражає відвідувачів ще одним нещодавно відкритим музеєм мандрівника-мореплавця Миколи Миклухо-Маклая.

Пам'ятник Пантелеймонові Кулішу на хуторі Мотронівка.

Журналісти разом з посадником Батурина Леонідом Душею та директоркою заповідника Наталією Ребровою біля Батуринської фортеці.

Замок в Олиці

(Закінчення зі стор. 18)

мець Олики – Януш Радзивіл модернізував інтер'єри палацу, провів електрику, опалення та водогін.

У 1939 році, коли нацисти атакували Польщу, президент Ігнацій Мосціцький покинув Варшаву і під час евакуації уряду до Румунії зупинився

в Олицькому замку. Містечко сім днів виконувало функції столиці, а в палаці проходили наради перших осіб.

Нині замковий комплекс зберіг просторову структуру, яка склалася станом на 1760 рік.

Замок в Олиці належить до визначних пам'яток оборонного мистецтва. Тут вперше на території України було запроваджено бастионну систему укріплень.

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

70-і Річні Загальні Збори

Четвер, 12-го серпня, 2021 р.
о 3:00 годині пополудні
у залі Академії св. Юра у Нью-Йорку
215 схід 6-та вулиця

Члени повинні обов'язково попередньо зареєструватися, місця обмежені.
Просимо подзвонити по тел. (212) 473-7310 (#4144).

Цього року закінчується каденція наступних членів Дирекції:
Богдана Курчака та Андрія Юзеніва

Пропозиції до Номінаційної Комісії просимо надсилати на адресу:
SELF RELIANCE NY FCU
108 Second Avenue
New York, NY 10003
Attn: Nominating Committee

Традиційний обід не відбудеться.

Обов'язковими є маски та дотримання соціальної дистанції.
Просимо членів принести із собою членську книжечку

Буде можливість оглядати пряму трансляцію зборів на нашому **YouTube** Каналі:

<https://youtube.com/channel/UCL7YFpPs5Ry2XA2Mqvnnet>

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union
САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

Обслуговуємо членів кредитівки та українську громаду з 1951!

Скористайте з наших Сертифікатів

Також доступні інші терміни!

2.02% APY*
5 Year Certificate

1.71% APY*
3 Year Certificate

1.56% APY*
2 Year Certificate

1.41% APY*
1 Year Certificate

*APY - Відсотки у річному відношенні з денно нарахованою дивідендою. Штраф нарахований за передчасне закриття сертифікату. Мінімальна сума на відкриття сертифікату - \$500.00. Дивіденда може бути змінена в будь який час та діє з 7/17/2020 року.

Телефонуйте:

Головний офіс:
Tel:(212) 473-7310

Кергонксон:
Tel:(845) 626-2938

Юніондейл:
Tel:(516) 565-2393

Асторія:
Tel:(718) 626-0506

Лінденгирст:
Tel:(631) 867-5990

Toll Free:(888) SELF-REL

Email: Info@selfreliancenyc.org

Website: www.selfreliancenyc.org